JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS-, EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1860. Woensdag, 29 Februarij. N°. 17.

Bladbureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & RUZETTE; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Soerakarta* bij VELTMAN & Co.; te *Madioen* bij G. A. HOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; voor de *Buitenbezittingen* bij de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. CORES DE VRIES en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................. *f* 12,50.
» » » *Java*.................. » 15,—.
» » » *Buitenbezittingen*.......... » 17,50.
» » » *Nederland*.............. » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit.—Brieven **franco**.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is 50 cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee
BIJVOEGSELS.

ADVERTENTIEN.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *G. E. Bisterinck*, *Meijer*.
BANJOEMAAS, 25 *Januarij* 1860. (596)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *E. Loheijde geb.* Van Hulst.
SINGAPARNA, (Sumedang) den 19den Februarij 1860. (624)

Bevallen van een' ZOON, *C. A. A. Becking, Vos.*
BATAVIA, 26 *Februarij* 1860. (629)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. C. F. Wijnveldt,* [illegible]
BATAVIA, 2[illegible] *Februarij* 1860.
Eenige kennisgave. (658)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *E. Keuchenius, geb. Dit.*
BATAVIA, 27 *Februarij* 1860. (626)

Bevallen van een' ZOON, Mevrouw *C. M. F. Auffmorth, [illegible]haus.*
WELTEVREDEN, 28 *Februarij* 1860. (634)

Bevallen van eene DOCHTER, *T. A. Koelman*, geb. *[illegible]visser.*
BATAVIA, 29 *Februarij* 1860. (671)

Overleden den 4 October 1859, op zijne reis naar [Ne]derland, de Heer ***John Young***, hartelijk geliefde [echt]genoot van
M. E. YOUNG,
AMSTERDAM, 7 Januarij 1860. geb. *Kreijts.*
Algemeene kennisgeving. (600)

Overleden *H. L. C. Eisinger*, geliefde echtgenoot van
E. F. MEIJER.
[illegible], 11 Februarij 1860.
Algemeene kennisgave. (650)

Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot *A. D. van [illegible]*, mij nalatende drie kinderen, die te jong [zijn om] hun verlies te beseffen.
A. CROESE.
SOERABAIJA, 19 Februarij 1860. (636)

Heden overleed tot mijne bittere smart en die mijner geliefde kinderen, die nog te jong zijn om hun onherstelbaar verlies te kunnen beseffen, mijn dierbare echtgenoot *Alphonse, Emilie, Victor, de Ficquelmont*, in leven kapitein der Infanterie.
Ambarawa den 14den Februarij 1860.
Eenige kennisgave. S. C. DE FICQUELMONT,
(627) *geboren Offerman.*

VENDUTIE

op Donderdag den 1sten Maart 1860,
voor het Commissiehuis van
ABEELEN, DENNISON & Co.,
van

Lijnwaden, Puike Boter,
PALE-ALE EN PORTER,

eene belangrijke partij

SINGAPORE PLANKEN,

voor rekening van belanghebbende:
110 kranjangs Java Suiker,
50 balen do. Koffij,
gelost uit het Nederl. Schip **Staatsraad Baud.**
F 1/25. **25 balen Americaansch Drill.**
à 20 ps.
5 do. do. do.
1 factuur do. Klokken.
10 kisten do. Crackers.
500 blikken Engelsche Zalm.
20 balen Goenie Zakken.
40 vaten Amerikaansch Meel,
aangebragt met diverse schepen, zijnde alles meer en minder door zeewater beschadigd.

60 pic. gesloopt Bladkoper,

afkomstig van het Deensche schip ***Avik,*** Kapt. *Ahlborg.*
Voorts de volgende ZILVERWERKEN:
1 Soepterrine, 1 stel Kerrij Schotels en Borden, Ontbijt en Thee-servies, diverse Schotels, Eijerzetje, enz.

VERSCHE PERZIKKEN.

OP DE VENDUTIE VAN MORGEN,
zullen worden verkocht:
Een partijtje

VERSCHE PERZIKKEN

In kavelingen voor huiselijk gebruik,
pas aangebragt van Boston.
(668) ABEELEN, DENNISON & C°.

VENDUTIE

Vrijdag, 2 Maart 1860.
à 6 en 4½ Vendusalaris,
voor het Commissiehuis van
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.
van

Diverse Meubelen,

Lijnwaden, Shirtings, Adr. Roode garens, witte Katoenen garens,
ZWEEDSCH IJZER,
Schilderijen, IJzerwerken, Gingams Chitzen, etc.

Vendutie te Bekassie.

Zaturdag den 3den Maart,
zal door den Ondergeteekende **VENDUTIE** worden gehouden te ***Bekassie,***
van

MEUBELEN,

GLASWERK, PAARDEN, ZADELS, RIJTUIGEN,
alsmede:
Twee goed gedresseerde Sandelwood

RIJPAARDEN,

van ruim 4 voet hoog, met **zadels** en toebehooren.
(667) J. SPEET.

LEILA.

Eene geschiedenis van het eiland Timor;
door
E. VON BARFUS.

Bij die laatste woorden zag Hartsing het meisje [illegible] aan en was verbaasd, in hare anders zoo regelmatige en rustige trekken wederom de onmiskenbare [uitdr]ukking van innerlijken zwaren angst te bespeuren. [»He]eft Leida een van die menschen ontmoet of heeft een [wild] dier haar verschrikt, dat dat zij zoo angstig is?" [»Ne]en, neen, heer! 't Is niets, ik heb enkel hard geloo[pen] en was bang voor knorren; dat heeft mij zoo angstig [gema]akt."— »Ga te bed, ge zult moe zijn", antwoordde [Harts]ing en nam bij die woorden zijne plaats aan de [tafel] weder in. Het meisje ging langzaam en blijk[baar] met tegenzin in huis.

»[Ho]e is 't, kapitein, is de vrede gesloten?" riep Bie[[illegible]] hem toe. »Op mijn woord, in u is een voor[[illegible]] [illegible] verloren gegaan. Binnen weinig mi[nuten] door de mooije oogen van een timoresche meid [illegible] leeuw in een lam herschapen — [illegible]gen?" — En toch scheen Leila [illegible] of [illegible] te zijn", meende de doctor. [»Zij ging] zoo schoorvoetend heen, alsof ze nog 't een [en ander] op het hart [illegible] Meisjeskuren, vrouwen[[illegible]]" riep van Straat. "[illegible] zwart, rood of bruin, [illegible]

dat vrouwvolk is overal 't zelfde. De een pruilt, als men haar een van hare kleine zonden te spoedig vergeeft; de ander neemt het kwalijk, dat men te lang zwart kijkt; de derde zou je opeten van liefde, als haar 's morgens met een mooijen doek verrast en gooit je dienzelfden doek 's avonds naar 't hoofd, omdat hare vriendin er een met wat langer franje van haar minnaar heeft gekregen! Vrouwluî zijn een aardig ding in groot gezelschap, waar ze zich goed moeten houden en een vriendelijk gezigt zetten; maar..."

»Zwijg maar, zwijg maar!" riep de doctor, »Laat die arme vrouwen in 's hemels naam rusten, van Straat. Alle mannen denken niet zoo als gij. 't Moet je verduiveld slecht gegaan zijn bij 't schoone geslacht, dat ge zoo 't land aan haar hebt. — »'k Heb volstrekt niets tegen de vrouwen," verzekerde van Straat; »ik ben even goed bij haar te regt gekomen, als ieder ander man, maar.... gij moet kaart geven, doctor; dat is veel beter en nuttiger, dan al zulk gemaal over de vrouwen."

Na nog een tijd lang gespeeld te hebben, trokken de heeren ieder naar zijne kamer, om eene korte nachtrust te genieten. Hartsing vond Leila slapende en ging dus insgelijks te bed.

Na een half uur ongeveer stond Leila voorzigtig van haar leger op en sloop het huis uit. Het was tegen twee uur in den morgen en een heerlijke, heldere nacht, gelijk men slechts onder de tropen kent. Het schoone meisje ging stil naar de poort van het fort, beklom den aarden wal en trad op den schildwacht toe, wiens taak was, het terrein aan gene zijde der opgehaalde brug in het oog te houden. Het was een Europeêr. Overweldigd door de uitwasemingen eener tropische vegetatie, was de soldaat, op zijn geweer leunende, vast ingeslapen, misschien van 't verre, verre vaderland, van zijn ouders en zijn meisje droomende. Behoedzaam legde Leila hem de hand op den mond, om hem 't roepen te beletten, en met de andere het geweer grijpende en schuddende, wekte zij den slaapdronken man.

»Word wakker, blanke man, en wees gerust," fluisterde Leila den verschrikten soldaat toe; »Leila is het." »Ik heb niet geslapen, maas (engel), wis en waarachtig niet, maar enkel een oogenblik op mijn geweer geleund, omdat ik nog zwak ben van de koorts. Niet waar meisje, niemand kan zeggen, dat ik op post heb geslapen?" — »Neen, neen, vreemdeling, gij sliept niet, en ik bid u ook, slaap toch niet dezen nacht! Ik heb zoo akelig van een aanval op het fort gedroomd, dat ik opsprong en hier kwam om te zien, of er ook gevaar is. Wees waakzaam, heer. — Hier, neem wat tot hartsterking." Met deze woorden hield zij hem een veldfleschje met jenever toe en liet hem een duchtigen slok doen.

(*Wordt vervolgd.*)

HOUT-VENDUTIE
op Donderdag den 1sten Maart 1860,
op het **Heemradenplein**,
door
(616) JOHN PRYCE & Co.

VERKOOP VAN SCHILDERIJEN.
Op Maandag den 5den Maart 1860,
zullen de ondergeteekenden
OP VENDUTIE
verkoopen, **zonder reserve:**
EEN FACTUUR
FRAAIJE FRANSCHE
GRAVURES,
in vergulde lijsten,
waaronder vele van groote dimensië.
Inmiddels te bezigtigen.
(617) JOHN PRYCE & Co.

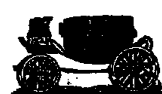
VENDUTIE
op Maandag den 5den Maart 1860,
voor het ***Commissiehuis*** van
JOHN PRYCE & Co.,
à 4 pCt. Vendu-salaris,
van
Diverse Lijnwaden;
zoomede tot sluiting van Rekening ***à tout prix:***
eene partij CALIFORNISCHE
HOUTWERKEN,
bestaande uit:
Balkjes en Planken, van diverse dimensiën, zijnde deze houtsoort bijzonder aan te bevelen voor
Stalplanken en Plafonds,
verder:
van diverse HOUTWERKEN,
afkomstig van het **Schip Staatsraad BAUD,**
enz. enz. (673)

Vendutie te Tjiandjoer,
5 Maart, *wegens vertrek* van den Heer BOSCH, *van deszelfs*
INBOEDEL,
Rijtuigen,
Goede Wagen- en Rijpaarden
van 4 voet 3 dm. en 5 dm.,

KOEIJEN,
waaronder van EUROPEESCH RAS,
JAGTGEWEREN, enz. enz.
(397)

VENDUTIE
Maandag 5 Maart 1860.
Wegens vertrek voor het woonhuis van den WelEdG. Heer **VEMER**.
nabij de Sluisbrug,
DOOR
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,
van
EEN PALANQUIN,
Een span paarden,
Hang- en Tafellampen, Spiegels,
MAHONIJ en ANDERE HOUTEN
MEUBELEN,
Consoles en Tafels met marmeren bladen, Kasten, Martevanen, nieuwe matten,
voorts:
nog eenige BOEKEN, waaronder een reglement voor de ***administratie*** bij de landmagt. (640)

OP DE VENDUTIE
van Maandag 5 Maart
zullen almede worden verkocht:
TWEE WAGENS,
2 Spannen goed gedresseerde wagen paarden,
waaronder:
1 span zwarte goed loopende Battapaarden.
(641) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE
op Dingsdag den 6den Maart 1860,
in de Kalverstraat,
voor het Commissie-huis van
VAN RIET & TER GOUW,
van diverse
LIJNWADEN,
Provisien en Dranken.
GLASWERK, IJZERWAREN, KEUKENGEREEDSCHAPPEN, PROPATRIA PAPIER,
KINDERWAGENTJES,
IJZEREN LEDIKANTEN, MEUBELEN, GOUDEN HOROLOGIEN, Gezette
DIAMANTWERKEN, enz.
Voorts: Een zoo goed als nieuw

ZEER LIGTE COUPÉ,
en eene welluidende PIANINO van de Fabriek van
J. F. CUIPERS te ***s' Hage.*** (659)

VAN RIET EN TER GOUW
zullen op hunne Vendutie
van Dingsdag 6 Maart 1860,
nog verkoopen:
I S & Z. $\frac{1953}{56}$ **4 Balen à 200 pees**
MOLTON DEKENS
en eene partij
Amerikaansche BESCUITS.
zijnde meer of minder door zeewater beschadigd.
(660)

De Ondergeteekenden zullen op hunne VENDUTIE van den 6 Maart 1860,
almede verkoopen:
100 ks. COGNAC,
Timmermans
benoodigdheden en gereedschappen
Messen en Lepels, Vogelkooijen,
BLOEMSTAANDERS,
Bloemtafels en Bloemmandjes,
VERGULDE ORNAMENTEN,
SIRIE en TABAKSDOZEN.
(661) VAN RIET & TER GOUW.

VENDUTIE
Woensdag 7 Maart 1860,
ten huize van Mevrouw de Weduwe
SCHENKBERG,
op het MOLENVLIET,
van eenen zeer ***netten inboedel*** toebehoorende
aan den heer
LEVERT,
bestaande uit:
Spiegels en Schilderijen,
Hang- en Tafellampen,
MAHONIJ- EN ANDERE HOUTEN
MEUBELEN,
Etagères met voorwerpen,
Beelden, Carpetten, matten,
voorts nog:
PAARDEN,
Rijtuigen tuigen, etc.
(666)

Op een nader te bepalen dag in de maand April, zullen de Ondergeteekenden publiek verkoopen, de ondervolgende perceelen toebehoorende tot den boedel van wijlen den Heer
J. F. MEIJER,
als:
1 perceel te Parapattan thans bewoond door den Heer *van Bijleve...*
1 dito » dito » » dito dito d... *Kinder...*
1 dito » dito » » dito dito d... mr. *de Jongh...*
1 dito » dito » » dito dito d... mr. *Voute...*
1 dito » dito » » dito dito d... mr. *Graafland...*
1 dito » dito » » dito dito d... *de Blot...*
1 dito » dito » » dito dito d... mr. *van Schelle...*
1 dito » dito » » dito dito d... *Steel...*
benevens 1 stuk tuinland aan de **Soentarsche vaart.**
(664) VAN SLOOTEN, MORGAN EN C...

VERKOOP VAN EEN SCHIP
Op een nader te bepalen dag, in de eerste helft van de maand Maart 1860, zal ... Soerabaija, voor rekening van bel nghebben... den worden verkocht, in het pakhuis, gelegen aan de Kalimaas naast het Entrepôt-pakhuis Lr. C,
DE ROMP
van de Nederlandsche bark
E. W. VAN DAM VAN ISSELT,
kapitein J. C. KOLM,
groot 377 gemeten lasten,
voorzien van 30 en 32 oncen rood koperen HUID welke slechts een jaar oud is, met de MASTEN, een groot ANKER met KETTING, een POMP, en zoo als dezelve aldaar ter reede is liggende.
Daarna afzonderlijk
DE INVENTARIS,
Bestaande uit:
STENGEN, RAA'S, STAAND en LOOPEND WANT, KETTINGEN, ANKERS, waarlooze RONDHOUTEN, ZEILEN, waaronder eenige NIEUWE ZEILEN, BLOKKEN, 2 POMPEN, een CHRONOMETER, eene BAROMETER, verder SCHEEPS-INSTRUMENTEN, eenig RESTANT PROVISIEN, enz.
Alsmede:
Een nieuwe groote BOOT, met MAST en ZEILEN compleet.
Eene GIEK en een SLOEP.
Nadere informatiën te bekomen, bij den kapt. in het *Java-Hôtel* te Soerabaija, en bij
De Agenten.
(674) J. F. VAN LEEUWEN & Co.

Bij de Ondergeteekenden is op nieuw ontvangen:
100 ps. HAMMEN
en
50 ps. ROOKVLEESCH,
van puike kwaliteit.
PLUMPUDDING,
in heele en halve blikken.
CHAMPAGNE,
Veuve Cliquot en andere gerenommeerde merken.
Grisseesche LEKSTEENEN.
(647) VAN WALCHREN EN Co.

Eene tweede bezending
NIEUWE
HARING,
(64...) VAN WALCHREN & Co.

DIKKE TERPENTIJN
en
PATENT-OLIE,
bij
(602) KESSLER & Co.

Theâtre Français de Batavia.
Avec la permission de M. le Resident.
VENDREDI, 2 Mars 1860.
1e représentation du 5e mois de l'abont.

MARIE DE RUDENZ,

ou la nonne sanglante.
GRAND-OPÉRA EN 4 ACTES.
Dédié à Messieurs les membres de l'orchestre du théâtre de Batavia, par Mr. *Guille de St. Simon.*
Le Directeur Gérant,
(635) VAN KINSBERGEN.

Le Soussigné Artiste au théâtre Français de Batavia, est peiné de ce qui est arrivé Lundi soir à la représentation de Zampa, par erreur de sa part, et en fait ses excuses au Public qui assistait à cette représentation qui lui a témoigné ses applaudissements.
(675) CATELIN.

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

RECEPTIE

in den 3e Graad,
op Donderdag 1 Maart 1860,
(562) **des avonds ten 8 ure.**

SPAARBANK.

Zitdagen 3 en 17 Maart.
(625)

Te bekomen bij **Jacometti & Co.,**

VISSCHER-LIJNEN,

circa 400 voet lang à *f* **5,—.**

MAKKREEL-LIJNEN,

circa 400 voet lang à *f* **5,—.**

ZWAAR PAKTOUW,

à *f* **14,—** per bos.
Sterke wit gevlochte Paardenleidsels.
voor 1, 2 en 4 paarden, rond en plat à *f* 5,—, *f* 8,— en *f* 15,—.

GORDIJNKOORD,

per bos van circa 500 voet *f* **6,—.**

SODA,

à *f* **20,50** per picol. (612)

Per laatst aangekomen Schepen, ontvingen wij:
Aanzienlijke Partijen
PROPATRIA EN VELIJN SCHRIJFPAPIER,
van onderscheidene Merken en Prijzen.
Groot- en klein Mediaan Papier.
ROYAL en IMPERIAL groot formaat Papieren.
PAPIER SANS FIN, MEDIAAN DRUK-PAPIER.
Zwaar Atlas Kardoes.
Postpapieren in alle formaten.
DECALQUEER PAPIER en DECALQUEER-LINNEN.
VELIJN TEEKEN PAPIEREN.
Monsters op aanvrage te bekomen bij
(657) G. KOLFF & Co.

Het

MAGAZIJN VAN PIANO'S

van

DUBRAY & Co.,

Gang Patjenongang,
is ruim voorzien van eene groote verscheidenheid uitmuntende Piano's in verschillend model, uit de Parijsche fabrieken, expresselijk voor het Indisch klimaat vervaardigd.
Hiervan geven zij een ernstig gemeenden waarborg, en tevens de verzekering, dat zij, indien er, uithoofde van gemis aan soliditeit, het een of ander gebrek aan deze Piano's mogt ontstaan, bereid zijn, die tegen andere te verwisselen.
Piano's in Ruil en te Huur.
Stemmen van Piano's. Abonnements-prijs *f* 25,— per kwartaal. Reparatie van allerlei soorten van instrumenten.
Muziek, Instrumenten, Snaren,
(470) en eindelijk:

ONDERSCHEIDENE ORGELS.

La Loterie

de **Mr. SOULIÉ,** sera tireé Dimanche 18 Mars prochain, à **9 *heures très précises,*** chez lui, Gang Klintji auprès Bazaar Baroe. (628)

Bij **A. BEDIER**
ontvangen:

GRAND VIN MOUSSEUX

du Prieuré St. Pierre
in 1/2 Flesschen. (669)

IN HET COMMENSALEN HUIS
van **A. Poitier** op ***Bazaar Baroe,***
bestaat gelegenheid voor

KOST EN INWONING.

De Commensalen kunnen zich voor de TAFEL alleen abonneren en het ETEN in hunne kamer bekomen.
Mevrouw **Poitier** belast zich bij voortduring met Dames wasch. (648)

Dr. H. Hollander,
woont aan het ***Koningsplein,*** hoek van Gang-Scott. (665)

De Heer
C. BRANDENBURG,
is Deelhebbende in de **Leverantie** aan vreemde Schepen, door de ondergeteekenden bediend.
(633) KESSLER & Co.

GELDEN,

onder eerste verband
te bekomen.
Adres: Bureau JAVA-BODE, letters L. L. (659)

Onder eerste verband van vaste goederen,

GELDEN

in beleening
te bekomen, tegen eene rente van Zes ten honderd 's jaars.
Bij
(656) M. RUDOLPH, qq.

---

f 17000 à 20000

wordt onder verband van **Schip & Vrachtloon, als**
BODEMERY GEVRAAGD,
op het Zweedsch Barkschip „**Avik**" groot **440** gemeten tonnen, gezagvoerder **K. Ahlborg,** zijnde de naaste bestemming van bedoeld schip Singapore.
Inschrijvingsbiljetten kunnen worden ingeleverd ten burele van den Notaris *W. H. Herklots* tot op Vrijdag den 2den Maart eerstkomende des middags 12 ure. (623)

Door aankoop van een LOKAAL tusschen de Heeren **Fromberg en Gumprich & Strauss,** in de *Buiten Nieuwpoortstraat* alhier, wordt het ATELIER van den Ondergeteekende aldaar van af
Maandag den 5den Maart e. k.

VERPLAATS EN GEOPEND.

Het ontvangen van Goederen uit Europa en het aanschaffen van meerder **Werkvolk, Smederij** en **Wagenmakerij,** stelt hem in staat zijne geëerde begunstigers met den meesten spoed te kunnen bedienen.
Wordende nog dagelijks eene nieuwe bezending der eerste Engelsche en Fransche huizen verwacht.
J. J. SCHULLER TOT PEURSEUM.
Zadel-, Tuigen en Rijtuig-Fabriekant te Batavia.
(670)

De ondergeteekende acht zich verpligt Heeren Fabriekanten op *Java* kennis te geven, dat de Heer ***Cornelis Beth*** van af heden niet meer der in de fabriek van **stoom- en andere werktuigen** van den ondergeteekende werkzaam is, alzoo de ondergeteekende de vrijheid neemt, Heeren Fabriekanten beleefdelijk uittenoodigen, om alle brieven betreffende bestellingen in zijne fabriek van **stoom- en andere werktuigen** wel regtstreeks aan hem ondergeteekende te rigten, ten einde alle misverstand en abuizen te voorkomen.
Zullende voortaan alles onder dadelijke directie van den ondergeteekende met de meeste naauwkeurigheid en spoed voltooid worden.
De ondergeteekende neemt tevens deze gelegenheid te baat om zich in dezelfde welwillendheid aan te bevelen bij de Heeren Fabriekanten, als hij de eer had te genieten voor 1 Januarij 1858.
J. BAIJER.
SOERABAIJA, 17 *Februarij* 1860. (637)

Aan het

INSTITUUT OP MOLENVLIET,

vraagt men eenen **Secondant** tegen de volgende voorwaarden, vrije **kost** en **inwoning**; *f* 100.— 's maands; eene jaarlijksche tractements-verhooging van *f* 50.— 's maands, tot het tractement *f* 250 's maands bedraagt en daarna voordeeliger voorwaarden.
Bij **voldoenden ijver en bekwaamheid** kan de eerste termijn van verhooging verkort worden.
(645) L. BRAS.

WORDT GEVRAAGD:

EEN KLERK (Hollander van geboorte) eenigsints met de werkzaamheden aan de ***Boom*** bekend.
Adres onder eigenhandig geschreven franco brieven Letter ***L,*** bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP alhier. (598)

Iemand van middelbare leeftijd, sedert 19 jaren op Java aanwezig, wenschte zich belast te zien, met eenig ***administratief*** beheer van een ***fabriek,*** dan wel van ***eene landelijke onderneming.***
Hierop reflecterende, gelieve men zich te adresseren, aan het Bureau van dit blad, met franco brieven onder de Letter D.
BATAVIA, 28 *Februarij* 1860. (649)

Eene DAME van middelbaren leeftijd, geëxamineerd in *Nederland* in vier talen, en zich sinds 16 jaren aan ***opvoeding*** en ***onderwijs*** gewijd hebbende, wenscht bij voorkeur, **eene gevestigde Inrigting tot opleiding van meisjes** over te nemen, of wel zich daarin te associeren, dan wel eene plaatsing als Gouvernante.
Adres Lt. X, *Bureau Handelsblad.* (599)

WORDT GEVRAAGD:

Eene Conditie bij eene familie voor een Hollandsch **Kindermeisje.**
Informatiën bij
(604) G. WARNAR.

WORDT GEVRAAGD:

Eene Gouvernante, van de Protestantsche Godsdienst ter opleiding van vijf kinderen en in staat is Piano les te geven.
Brieven franco onder letter M. postkantoor te Rembang. (638)

Wordt te Koop gevraagd:

EENE BANKACTIE.

(651) H. M. VAN DORP.

TE KOOP

JATTIE,

NIEUW ZEELANDSCH GREENEN
en diverse andere

HOUTSOORTEN,

gezaagd of te zagen
op opgegeven afmetingen, aan de Machinen fabriek
en

HOUTZAAGMOLEN

van
(469) J. B. DROSSAERS.

TE KOOP

een extra fraai toon geven je en voor dit klimaat vervaardigde

PIANINO,

van
PLEYEL,
Een idem (reeds gebruikt) *van Berden.*

EEN SERAPHIN ORGEL.

Te bevragen bij LANGE & Co. (655)

TE KOOP *Wegens Vertrek:*

HET RIJPAARD

van
(613) DEELEMAN.

Dadelijk TE HUUR het huis van de ondergeteekende, staande in de **Beerendrechtslaan** laatst bewoond door Heer *J. C. Schmidt*.

WED. BAUMGARDT.

BATAVIA, 25 *Februarij* 1860. (603)

TE KOOP **Een groote IJzeren**

BRANDKAST,

Een Idem met Letterslot.

Te zien en te bevragen bij

(654) Gebr. BEIJNON, *Stadhuisplein*.

TE HUUR *Het* **HUIS,**

thans bewoond door den heer **SNELLEBRAND**, **Koningsplein**, hoek *Gang Holle*.

Adres: bij den bewoner. (563)

Henry Jacques Speet

heeft de

GENERALE PROCURATIE

van

J. SPEET.

BATAVIA, 20 Februarij 1860. (672)

Met onderling goedvinden heeft de verantwoordelijkheid van Heer **A. P. Aganoor**, in onze firma opgehouden op heden in plaats van op den 24sten Junij e. k., en zijn de op dien Heer zoo door onze firma als door den Heer **B. Andreas**, verleende volmagten ingetrokken.

BATAVIA, 20 *Februarij* 1860.

(645) B. ANDREAS & Co.

Met referte aan bovenstaande advertentie, heeft de Ondergeteekende de eer te berigten, dat hij zich alhier heeft gevestigd **voor de uitoefening** van

HANDELS EN COMMISSIE-ZAKEN.

BATAVIA, 20 *Februarij* 1860.

(646) A. P. AGANOOR.

Paul van Vlissingen & Dudok van Heel van Vlissingen, van Heel & Derosne Cail & Co. — te Amsterdam.

De ondergeteekenden agenten van voormelde fabrikanten, bevelen zich voortdurend aan voor de levering van alle soorten van

MACHINERIE en GEREEDSCHAPPEN.

Bestellingen kunnen ook gedaan worden bij de Heeren

R. C. van Eck en Co. te Soerabaija.
van den Broek en Veeckens » Samarang.
en Saportas en Co. » Cheribon.

(403) DüMMLER EN Co.

NOTHERN ASSURANCE COMPANY.

Opgerigt in 1836.

VOOR

Brand- en Levensverzekeringen.

Kapitaal 1,295,760 Pd. St.

De ondergeteekenden, Agenten van voornoemde maatschappij voor **Java** en de omliggende **Nederlandsche Bezittingen**, zijn thans bereid om aan verzoeken tot verzekering gevolg te geven.

MORGAN, MELBOURN en Co., *Batavia*.
MAJOR, MATZEN en Co., *Soerabaija*.
(518) W. MAJOR en Co *Passaroeang*

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te LONDON sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz.**, zoomede op **Suiker-, Koffij- en Thée-Etablissementen**, tegen de volgende premiën:

- Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . 1% 'sjaars
- Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . . ¾% »

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machinerien, Gereedschappen, enz. daarin aanwezig. ¾%.

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . 1% »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1¼% »

Op Schepen, liggende op Reeden. . . 1% »

E. MOORMANN & Co., te *Batavia*.
C. DAMNITZ & Co., te *Samarang*.
(547) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija*.

MACHINERIËN.

De Ondergeteekenden, **Agenten op Java**, voor de Heeren FAWCETH, PRESTON & Co., Ingenieurs te Liverpool, zijn bereid bestellingen aan te nemen op **Suiker- en Rijstpelmolens, Centrifuges, Stoommachines**, zoowel voor het land als voor schepen, **Gas-toestellen, Zaag-Machines, Arakdistilleer toestellen**, en alle andere soorten van

MACHINERIEN.

Zij bieden te Koop aan:

Eene hoogdruk

STOOMMACHINE

en

SUIKERRIETMOLEN,

dagelijks uit Europa verwacht wordende, vervaardigd bij de hierboven genoemde firma, waarvan de afmetingen zijn, als volgt:

Diameter der Cylinder . . .	24	Eng. duimen.
Lengte " " . . .	54	" "
Diameter der Cylinder (Stoommachine)	12	" "
Lengte der slag van do. . . .	39	" "
Diameter der Stoomketel . . .	4½	" voeten.
Lengte " " . . .	14	" "

Voor nadere informatiën, gelieve men zich te vervoegen bij

(630) MORGAN, MELBOURN & Co.

HOLLOWAY'S PILLEN EN ZALF.

Genezing te Calcutta, van de Jicht door middel van de

Copij van een brief den 14 Maart 1859, ontvangen van Babo v. Bussumbee Law, hoofdkommies bij de policie te Calcutta.

Van Professor Holloway, 242 strand London.

Sir! Sedert verscheidene jaren geregeld lijdende aan jicht of rhumatische pijnen, en alles beproefd hebbende zonder eenige beterschap te bespeuren, ben ik ten laatste tot het gebruik van uwe zalf en pillen gekomen. Ik ben thans zoo gelukkig u met een dankbaarhart te kunnen melden dat ik al spoedig eene groote verligting onderyond, en met het gebruid der medicijnen voortgaan den laatste winter vrij wel was en nu nog steeds in het bezit eener goede gezondheid ben.

Mijnen opregten dank bied ik u daarvoor bij deze aan; ik gevoel niet erkentelijk genoeg te kunnen zijn, voor het voorregt dat ik geniet ten gevolge van het gebruik awer niet genoeg te waarderen zalf en pillen, en zal alles doen om u bij mijne vrienden aan te bevelen.

De prijzen dezer Zalf en Pillen zijn als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 1. — *f* 5. — *f* 5. —.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 5.— *f* 5.—.

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Soeracarta	»	W. Veldman.
» Djocjocarta	»	Buijn & Co.
» Salatiga	»	F. Kruthöffer.
» Tagal	»	Wed. Dort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» Cheribon	»	M. Blok,
» Samarang	»	H. L. de Lyon, de Groot, Kolff & Co. en bij

de hoofdagenten Steesm n & Co. (601)

Librairie de H. M. VAN DORP, à Batavia.

Reçu:

G. VAPEREAU, Dictionnaire universel des contemporains, contenant toutes les personnes notables de la France et des pays étrangers, etc., etc.

PARIS, 1858. (653)

Prix *f* 18.—

Ontvangen:

FRAAI DECALQUEER LINNEN,

à *f* 3.— per Ned. El.

Gom Etiquettes,

à *f* 2.— per doosje.

(652) H. M. VAN DORP.

DIAMANT-PENNEN,

in ruime keurige sortering.

MAILLAT's STALEN PENNEN,

van superieure bewerking.

Ontvangen en bij stuk of partijen te bekomen te Batavia bij

(609) G. KOLFF & Co.

Voor 1860.

Dadelijk disponibel, om ***per Mail*** te vervolgen:

AGLAJA. Dames Handwerken . .	*f* 12.—
Nederlandsche Spectator, nieuwe serie .	" 24.—
Humoristisch Album	" 18.—
De Dageraad	" 30.—
l'Illustration	" 40.—

Te Batavia bij

(610) G. KOLFF & CO.

Vertrekkende personen.

A. de Molins, peintre. (634)

R. W. Thomson, vertrekt. (631)

STOOMGELEGENHEID

NAAR

Samarang, Sourabaija, Makassar, Timor Koepang, Delhi en de ***Molukkos***, 24 uren na aankomst der verwacht wordende LANDMAIL.

NAAR

Muntok, Riouw en ***Singapore***, op den 9 Maart.

NAAR

Pontianak en ***Singkawang***, op omstreeks den 8 Maart.

W. CORES DE VRIES.

25 Februarij 1860. (615)

GELEGENHEDEN

NAAR NEDERLAND

met Schepen der Heeren

A. VAN HOBOKEN & ZONEN.

Aanwezig in Indië:

Rotterdam, kapt. POORT, kan spoedig hier zijn.

Cortgene, kapt. DUNLOP, onderweg naar *Batavia*.

Twee Anthonijs, kapt. VAN RIJN VAN ALKEMADE.
Triton, kapt. ADRIAANS.
Zephir, " DE VRIES.
Medea, " LOURENS.
Jason, kapitein VAN BUREN.

(Vertrek onbepaald door de heerschende ...)

Adres bij

REIJNST & VINJU, *Batavia*.
(644) ANEMAET & Co., *Soerabaija*.

Passage naar Nederland.

Het Extra snelzeilend Ned. Barkschip

CHERIBON,

Kapitein **W. J. COERS**,

zal omstreeks medio Maart van hier vertrekken naar **NEDERLAND.**

De zeere doelmatige en nette inrigting van deze **Bodem**, voorzien van eene **Badkamer** en mogelijke gemakken, maakt deze gelegenheid **Passagiers** tot eene allesints aanbevelingswaardige. Eene teekening van de Kajuitsinrigting bevindt zich ten kantore van de ondergeteekenden bij wien tevens verdere inlichtingen te bekomen zijn.

De Agenten

(622) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Passage naar Amsterdam.

Wordt aangeboden met het

Ned. Schip

NEDERLAND,

gevoerd door **J. HOEKSTRA.**

Deze Bodem voert een geëxamineerden Doctor, beveelt zich wegens deszelfs elegante en comfortabele inrigting bijzonder aan.

Eene melkgevende KOE bevind zich aan boord. Het vertrek zal omstreeks begin van April plaats hebben.

Adres bij den Gezagvoerder en

de Agenten

(614) HAAGER & SCHUURMAN.

Vracht en Passage

wordt aangeboden naar

PADANG, per Ned. Schip

ELIZE HENRIETTE

kapt. P. DETERDING,

alsmede passage via PADANG naar NEDERLAND. Er bevindt zich een geexamineerden Scheepsdokter aan boord.

Adres bij

de Agenten

(621) PAINE, STRICKER & Co.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 29 Februarij 1860, No. 17.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van *Nederlandsch-Indie* gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!

doet te weten:

Dat Hij, in overweging genomen hebbende de wenschelijkheid, om de instructie voor de landmeters te *Batavia, Samarang* en *Soerabaija* (staatsblad 1857 no. 3), benevens de daarin gemaakte wijzigingen, van toepassing te verklaren op den landmeter te *Neira* (residentie *Banda*).

En lettende op de artikelen 20, 21, 31 en 33 van het Reglement op het beleid der regering van *Nederlandsch-Indie*;

Heeft goedgevonden en verstaan:

De instructie voor de landmeters te *Batavia, Samarang* en *Soerabaija*, gearresteerd bij het besluit van 18 Januarij 1837 no. 3 (staatsblad no. 3), met de bij staatsblad 1842 no. 17, daarin gemaakte wijzigingen van toepassing te verklaren op den landmeter te [illegible] (residentie *Banka*.

Te bepalen, dat deze ordonnancie in werking treedt van de [illegible] af van het staatsblad van *Nederlandsch-Ind e*, waarin [illegible] is opgenomen.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van *Nederlandsch-Indie* geplaatst, en, voor zooveel [illegible] in de *Inlandsche* en *Chinesche* talen aangeplakt worden.

En lasten en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien, ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Batavia, den 24sten Februarij 1860.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris.

A. LOUDON.

(Staatsblad No. 18)

Bij Koninklijk besluit van den 21sten December 1859 no. 60, is, ter belooning voor zijn gedrag bij eene expeditie tegen de zeeroovers op de noordkust der *Minahassa*, in de maand April 1856, benoemd tot ridder der 4de klasse van de militaire Willemsorde, de met verlof in *Nederland* aanwezige kapitein der infanterie van het leger in *Nederlandsch-Indie* J. C. Steenbergen.

Bij beschikking van Zijne Excellentie, den Minister van Koloniën, van 30 September 1859, La. A, No. 4, is aan den Oost-Indischen beambte, met verlof in *Nederland*, C. J. Löwenstrom, [illegible] bij 's lands gevangenis te *Soerabaija*, andermaal verleend eene verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden, [illegible] bezwaar van den lande.

Civiel Departement.

Erkend en toegelaten:

Behoudens magtiging des Konings, de heer William Ebbs, als consul van Hanover te Batavia.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen assistent-resident van Saparoea en Haroekoe (Moluksche eilanden) W. Schminke.

Eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekennig van [illegible] wachtgeld, de kommies op het residentiekantoor in de Lampongsche Districten F. J. von Jett, de Bruijn.

Benoemd:

Tot kommies op het residentiekantoor in de Lampongsche Districten, de eerste klerk op het residentiekantoor te Serang (Bantam) W. A. Seitz.

Gesteld:

Ter beschikking van den kommandant van Z. M. zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine, de ambtenaar op wachtgeld F. J. von Jett de Bruijn.

Ter beschikking van den directeur der kultures, de ambtenaar der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie dr. A. J. Bergsma.

Magtiging verleend:

Tot de uitreiking aan dr. H. Holländer op zijn verzoek, eervol ontslagen dirigerend officier van gezondheid der eerste klasse, van eene acte van toelating tot uitoefening van de genees-, heel- en verloskundige praktijk te Batavia.

Goedgekeurd:

Dat door den Direkteur der Kultures

BIJ HET KADER DER LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES

Is overgeplaatst:

Van de residentie Madioen naar de residentie Pasoeroean, ter beschikking van den resident aldaar, de controleur der tweede klasse jhr. mr. O. E. van Nispen.

Zijn Geplaatst:

In de residentie Bezoeki, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde controleur der eerste klasse G. van de Poll.

In de residentie Soerabaija, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde ambtenaar ter beschikking E. S. van Noorden.

In de residentie Bagelen, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde ambtenaar ter beschikking Th. Heijting.

In de residentie Samarang, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde ambtenaar ter beschikking H. P. F. Hoijer.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op hun verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der artillerie F. W. J. Dekker en de eerste luitenant-kwartiermeester L. H. Meijers.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

De ondergeteekende herinnert bij deze belanghebbenden dat, met den eerste mail-stoomer in Maart den 9den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Donderdag den 8sten aanstaande:

des avonds te 8 uren, voor Europa, Britsch-Indie, China, enz.

des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Bij den administrateur der tinmijnen te Pankalpinang (eiland Banka) benoodigd [illegible] een klerk, op eene bezoldiging van ƒ 75 's maands, zoo worden [illegible], die naar die betrekking wenschen [illegible] en daardoor de noodige geschiktheid bezitten, uitgenoodigd zich met franco brieven te wenden tot den directeur van financien, zulks onder overlegging van getuigschriften, zoomede van [illegible], in geval zij zich in [illegible] dienst bevinden of hebben bevonden, terwijl zij tevens zullen [illegible] opgeven, of zij al dan niet gehuwd zijn en kinderen hebben.

Aan hem, die eene duidelijke hand schrijft en eene administratieve kennis bezit, zal de voorkeur worden gegeven.

Paarden-en Rijtuigen belasting over 1860.

De directeur der middelen en domeinen herinnert bij deze, dat de belasting op paarden en rijtuigen over het loopende jaar moet worden voldaan vóór ultimo Maart aanstaande; zullende tot ontvangst dezer belasting, voor zooveel betreft de residentie Batavia, gedurende die maand, zon- en feestdagen uitgezonderd, worden gevaceerd op de volgende plaatsen:

I. Voor de stad en voorsteden, ten kantore van den algemeenen ontvanger op Weltevreden.

II. Voor het zuiderkwartier der Ommelanden op Meester-Cornelis, door den assistent-resident van het Zuider-en Oosterkwartier der Ommelanden.

III. Voor het Oosterkwartier, door den schout te Bekassi, en

IV. Voor het Westerkwartier, door den assistent-resident te Tangerang.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat op Dingsdag den 20sten Maart 1860, des voormiddags te tien uren, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen, staatsblad 1829 no. 67, en de voorwaarden ter inzage liggende op de residentiekantoren te Batavia, Samarang, en Soerabaija, ten zijnen bureele eene openbare uitbesteding zal worden gehouden:

a. Voor de levering van rijst op Amboina, Banda en Ternate gedurende 186¹/₁ en

b. Voor den overvoer van gouvernements specerijen, koffij en andere producten van de Molukko's, alsmede van sapanhout van Bima, Sumbawa en Kamboe naar Java, mede gedurende 116 /₁.

Gegadigden worden verzocht hunne inschrijvings-billetten franko en tijdig in te zenden aan hem, directeur, en om de uitbesteding bij te wonen of zich daarbij te doen vertegenwoordigen.

Transport van Zout.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat door den resident van Soerabaija op Woensdag den 21sten Maart 1860 eene openbare uitbesteding zal worden gehouden vóór het transport gedurende 1860, van het te Bangkallang benoodigde zout uit het hoofd-depot Grissee.

De betrekkelijke voorwaarden van uitbesteding liggen voor belanghebbenden ter inzage op de residentie-kantoren te Pamakassan en te Soerabaija.

Koffijveiling te Padang.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat in den loop van dit jaar de Koffijveilingen te Padang zullen worden gehouden, den eersten of tweeden dag na aankomst aldaar van de stoompakketboot van Batavia.

de eerste in de maand Maart,
« tweede « « « Junij,
« derde « « « September, en
« vierde « « « December.

De voorwaarden voor de eerst te houden veiling liggen voor gegadigden ter inzage op het bureau van den Gouverneur van Sumatra's Westkust, en op de residentiebureaux te Batavia, Samarang en Soerabaija.

In den avond van den 19den dezer zijn in het Societeits-gebouw de Harmonie gevonden:

Een gouden en een bloedkoralen Armband.

De eigenaren dezer voorwerpen kunnen zich ter terugbekoming vervoegen ten policie-kantore alhier.

De Assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat de prijs van het brood voor de maand Maart e. k. is bepaald als volgt:

voor een tarwenbrood wegende 1 pd—.21 ct.
» » » » ¹/₂ » —10 »
» » » » ¹/₄ » — 5 »

De Assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat de prijzen voor het Rund-, Varkens-en Buffelvleesch voor de maand Maart 1860 zijn bepaald, als volgt:

Rundvleesch, per Am. pd. . 50 cents
Varkensvleesch, „ katti . . 33¹/₂ „
Buffelvleesch, „ „ . . . 26¹/₂ „

De ingenieur 1e klasse, chef der 1ste water-staats-afdeeling, maakt bij deze bekend, dat de brug naar Passer Baroe, ten gevolge van daaraan te verigten werkzaamheden, voor pasasage van rijtuigen, op aanstaande Maandag den 27sten dezer te beginnen, zal afgesloten zijn.

De assistent-resident van het Zuider-en Ooster kwartier der ommelanden van Batavia, daartoe door den resident van Batavia gemagtigd, maakt bekend, dat door hem onder nadere goedkeuring, op Donderdag den 8sten Maart, des voormiddags te 10 uren ten, zijnen kantore te Meester-Cornelis in het openbaar zal worden aanbesteed de levering van het gedurende het jaar 1860 benoodigde, Grind of gebrokene natuurlijke steenen (Wadas), voor de verharding en het onderhoud van den grooten weg van Batavia over Meester-Kornelis en Bekassi naar de grens der afdeeling Krawang gerekend van af de brug boven de passer te Meester-Cornelis gelegen over de oosterslokkan tot Tandjong Poera (overvaart over de rivier Tjitarum), en zulks op de voorwaarden, welke op het gemelde bureau ter inzage te bekomen zijn.

Gadinghebbenden worden uitgenoodigd, hunne inschrijvingsbilletten voor den aanvang der uitbesteding te doen toekomen aan den Assistent-resident en in persoon of door behoorlijk gemagtigden bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn.

VENDUTIEN.

Op Donderdag den 1 Maart, voor het commissiehuis van van Abeelen, Dennison Co.

en

à 2 pCt. Vendusalaris, op het Heemradenplein, door John Pryce & Co.

Op Vrijdag den 2 Maart, voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.

Op Maandag den 5 Maart, voor het woonhuis van den overste Vemer, door van Slooten, Morgan & Co.

en

Voor het commisiehuis van John Pryce & Co.

Op Dingsdag den 6 Maart, voor het commissiehuis van van Riet & ter Gouw.

Op Woensdag den 7 Maart, van een inboedel ten huize van Mevrouw de Weduwe Schenkberg, op Molenvliet, door van Slooten, Morgan & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van den 16 dezer worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het Kollegie van Boedelmeesteren te Batavia, van wijlen den chinees Leh Awie.

Door de Weeskamer te Samarang, van wijlen de arabier Sech Achmat bin Oemar Awal en de arabische vrouw Saripha Aijsah binti Said Hoessin Aijdroos.

Door de Weeskamer te Soerabaija, van wijlen Theodorus Josephus van de Maele, in leven substituut bij de policie aldaar.

Door de Weeskamer te Soerabaija, van wijlen Gerardus Johannes Geurdenaar, Oei Tian Liem, Ong kam, Took ko Swie en Jan Rudolph Penning Nieuwland.

Door de Executrice-testamentair, van wijlen den chinees Lie Tjoansioe.

Aangekomen Vreemdelingen,

van 25 tot en met 28 Februarij 1860.

JAVA-HOTEL. H. Guyot, v. de Beede.—A. A. Grondhout, v. Idem.—K. Ahlborg en echtg., v. Idem.—B. G. v. d. Bolck, v. Rotterdam.—J. Warmsteker, v. Samarang.—H. L. Reeder, v. de Reede.

HOTEL DER NEDERLANDEN, J. H. Crena, v. Nederland.—de Koning, v. Idem.—J. Oort, v. Idem.—L. Tuk, v. Samarang.—J. Pillberg, v. New-Castle.

Vertrekkende Personen.

A. L. Th. Veenhuijzen.

Vrije arbeid op Java.

Recenseren is eene schoone taak . . . . maar het wordt eens lastige en onaangename taak, als men te doen heeft met menschen, tot wie men niet zeggen kan: « Indien ik kwalijk gesproken heb — zoo getuig « van het kwade," dan nadat zy ons in het aangezigt hebben geslagen — de anti-kritiek van kleine zielen. H. DE VEER, *in* de Gids *van Dec.* 1859.

Voor eenigen tijd hebben wij een stuk medegedeeld van den Hoofdingenieur van den waterstaat in N.I., de Bruijn, overgenomen uit het *Dagblad van Zuid-Holland en 's Gravenhage.* Tegen dit stuk, alsmede tegen eenige brochures over dit onderwerp, is bij de la Vieter te 's Gravenhage een brochure verschenen, onder den titel: *Vervolg op den open brief betreffende den vrijen arbeid op Java, enz, door een gewezen indisch Hoofdambtenaar.* Wij achten haar belangrijk genoeg, om onze lezers met de daarin vervatte denkbeelden bekend te maken.

De Heer DE BRUIJN, deelnemende aan den strijd, die er gevoerd wordt over Regerings-beginselen, waarvan grootendeels het heil van onze Oost-Indische Bezittingen en, bij gevolg van het Moederland, afhangt — is voorzeker een man van talenten, in het leggen van *belangrijke dammen* en het bouwen van *doelmatige sluizen* en *waterkeeringen,* naar de eischen der wetenschap; — hij gaf daarvan onmiskenbare bewijzen in de Residentie *Soerabaija* en verkreeg daardoor, nog niet lang geleden, een vereerend blijk van goedkeuring van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, op voordragt van Z. Exc. den Minister van Koloniën; — maar hij veroorlove mij de vraag, in verband met het betoog, dat in mijn eersten Brief uiteen gezet is: of *hij* eene voldoende en genoegzame kennis meent te hebben, een toereikend helder doorzigt, om, met *volkomen* zekerheid en afdoend gezag, in dit hoogst gewigtig vraagstuk een beslissend oordeel te vellen? . . . Ik moet het gelooven, omdat ik mij anders niet kan begrijpen, hoe een man, als de Heer DE BRUIJN, die slechts bij een *speciaal* en *bepaald* vak op *Java* is geplaatst geweest, zich anders zou mengen in een strijd, die, eigentlijk gezegd, niet tot zijne competentie behoort — maar de Heer DE BRUIJN neme het mij niet euvel, uit hetgeen hij aanvoert, blijkt niet, dat hij die kennis en dat helder doorzigt bezit.

Er is eene Fransche zegswijze: *pour pouvoir juger d'un homme — il faut le voir noir sur blanc* — en als ik dien regel, ten opzigte van het voor mij liggende artikel in het aangehaalde Dagblad, toepas, dan blijkt het mij, dat de Heer DE BRUIJN, oppervlakkig beschouwd, nog al aardig *meê praat,* nog al *trancheert,* zoo als men zegt, maar toch eigentlijk aan de *ruwe schors* is blijven hangen — en niet tot de *kern,* de *ziel* der kwestie is doorgedrongen.

De Heer DE BRUIJN vertelt ons, in den aanhef van zijn meer genoemd artikel, » dat door den Minister van » Koloniën, in de zitting van de Tweede Kamer der » Staten-Generaal, van Vrijdag den 25sten November jl., » is voorgelezen een rapport omtrent de vraag, in hoe » verre de groote waterwerken in de Residentie *Soera-* » *baija* met vrijwillige arbeiders tot stand zijn gebragt."

Dan zegt hij ons verder: » dat in dat rapport, in de eerste plaats, de vraag werd gesteld:

» Is de vrije arbeid, in de *beteekenis* die wij, *Europe-* » *anen,* daaraan hechten, in de Javasche maatschappij, » bij haren tegenwoordigen toestand, in het algemeen » mogelijk?" Dit heeft de Minister niet gevraagd, en de Heer DE BRUIJN gaat dus dadelijk een stap verder — en de vraag, zóó geformuleerd (nog eens, de Heer DE BRUIJN vergeve het mij), is *verkeerd* gesteld. Nergens — noch in art. 56 van het Reglement op het beleid der Regering, dat de wet is, noch in eenige bepaling, die daaruit is voortgevloeid, noch minder in de bedoelingen van den Wetgever en het allerminst in die van den stichter van het zoogenaamde *cultuur-stelsel* — vindt men uitgedrukt, » dat *vrije arbeid* al dadelijk moest verstaan » worden *in de beteekenis, welke wij, Europeanen, daaraan* » *hechten,* maar wel, dat moest *gestreefd* worden » naar » een staat van zaken — waarbij *eindelijk de tusschenkomst van het Bestuur* kon worden ontbeerd." — *Streven* beteekent hier, als ik mij niet vergis, *zijn best doen,* om tot een *groot, gewenscht, heilzaam* en, wat hier alles moest beheerschen, tot een der Regering *aangewezen* en *vastgesteld* doel te geraken. . . . . En het ontberen der *tusschenkomst van het Bestuur* kan niets anders beteekenen dan *opheffing van dwang.* En nu, terwijl het door het bovenstaande onloochenbaar blijkt, dat de Heer DE BRUIJN de wet naar *zijne opvatting* heeft uitgelegd — nu zegt hij, ik zou haast zeggen, durft hij verklaren: » *dat* » *het hem niet duidelijk is, hoe of iemand, met gezond ver-* » *stand begaafd,*" dat beteekent hier dwaas, onverstan- » dig genoeg, — *kan volhouden, dat, onder zulke omstan-* » *digheden, vrije, geregelde arbeid, gelijk wij Europeanen* » *dat verstaan,* toch *mogelijk is,*" dat zoo *iets* den Heer DE BRUIJN *niet mogelijk is,* dat zegt hij en moeten wij dus ter goeder trouw aannemen, schoon wij het van een *mathematisch hoofd,* zoo als ongetwijfeld van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, veel minder begrijpen kunnen; want, hoeveel achting wij ook hebben voor zijne *waterbouwkundige* talenten, zoo zal hij van ons toch niet vergen, dat wij *dáárom alleen* maar zoo *voetstoots* aannemen, dat hij *beter* inzigt heeft in de za-

ken en in hetgeen voor *Java* wenschelijk en noodzakelijk is, (ik zeg niet dan wij — dan zou hij het bewijs van *aanmatiging* met even veel regt op ons kunnen schuiven) — maar, dan de *Regering* en de zoo gevierde specialiteiten in de Indische aangelegenheden, zoo als, om van geene anderen te spreken, wijlen den Heer Minister van Staat J. C. Baud, de Minister van Staat Rochussen, zoo als wij in onzen eersten brief aangetoond hebben, de Minister van Staat Duymaer van Twist, en laat ik er hem maar bijvoegen, omdat hij nu toch eenmaal Gouverneur-Generaal is, de Heer Pahud, die, als Minister, den *vrijen arbeid* verdedigde, en nog zoo velen, die de *présumtie* vóór zich hebben, iets meer dan de Heer de Bruijn van den waren stand der kwestie te weten, zoo als hij-zelf, vertrouwen wij, wel erkennen zal, en die *allen* — èn de Regering èn de *individus*, — hebben medegewerkt tot het in 't leven roepen van het zooveel besproken en rijp overwogen art. 56 van het reglement op het beleid der Regering van Nederlandsch-Indië — waarbij de vrije arbeid wel *degelijk* als bestaanbaar is aangenomen . . . Als nu de Heer de Bruijn op al die heeren, op de *Regering*, op de *meerderheid van de Tweede Kamer* en op zoo vele andere geleerde en wetenschappelijke mannen, *wil* toegepast hebben en *wil* beweren: »dat men geen gezond verstand, naar zijne schatting, kan bezitten — als men de *mogelijkheid van den vrijen arbeid* gelooft...... Onderdanige dienaar! dan heb ik niets meer te zeggen en wil ik liever het oordeel aan den lezer overlaten..... Doch dit slechts in het voorbijgaan, want een min of meer *hooge toon* — of eene *meesterachtige* beslissing bij onze tegenstanders zijn niets vreemds. — Ik kom dus terug tot het hoofd-onderwerp, den *vrijen arbeid*, zoo als die verstaan moet worden en die door den Heer de Bruijn, zoo in eens maar, als *irrationeel*, als *onmogelijk*, als eene soort van *onbezonnenheid* gebrandmerkt wordt.

Volgens hetgeen de Heer de Bruijn, in het meer genoemde blad, bekend maakt, werd hij door den Minister van Koloniën uitgenoodigd tot de beantwoording der vraag: »in hoe verre de groote waterwerken te *Soerabaija* met vrijwillige arbeiders tot stand zijn gebragt?" zoo als wij hier boven reeds aangestipt hebben. De beantwoording *dier* vraag lag geheel — en bij niemand beter — in de competentie van de Heer de Bruijn. Hij toch had met een bijzonder talent den aanleg en de voltooijing van de belangrijkste waterwerken in de Residentie *Soerabaija* gedirigeerd, en niemand, beter dan hij, kon mededeelen, met welk soort van werkvolk hij die werken tot stand had gebragt. Tot hiertoe is alles normaal, loopt alles geregeld. De Minister wendt zich tot den ambtenaar, die, uit den aard zijner betrekking, geacht moet worden met de meeste kennis van zaken op de vraag, zooals zij voorgelegd werd, te kunnen antwoorden.

Maar — zoo als ik reeds opmerkte — de Heer de Bruijn ging dadelijk veel verder en behandelde, naast de zeer eenvoudige *speciale* vraag van den Minister, eene *algemeene*, hoogst belangrijke vraag, die niet alleen ingreed in het *innigste* der *Javasche* huishouding — maar ook in de *Javasche Grondwet* — of in het door de bevoegde magten vastgestelde Reglement op het beleid der *Indische* Regering, waarbij de *vrije arbeid*, wel verre van nog eene *kwestie* van *mogelijkheid* te zijn, in *beginsel* als *verpligtend* voor de Indische Regering was aangenomen en tot grondslag aangewezen, ter bevordering en verzekering van den verhoogden bloei en de vermeerderende welvaart van onze Oost-Indische Bezittingen. In een constitutionelen zin *kon* en *mogt* het niet in de bedoelingen van den Minister liggen, een ambtenaar nog te raadplegen over bepalingen, die bij de wet voorgeschreven en reeds vastgesteld zijn, en het is hoogst bevreemdend, dat de Minister van Koloniën, zoodra hij ontwaardde, dat de Ingenieur van den Waterstaat verder ging dan noodig was ter beantwoording der vraag, die hem gesteld was, en dat hij zich op een terrein begaf, dat reeds door *de wet* afgebakend was — hij hem niet heeft toegevoegd, hetgeen de Eerste Napoleon wel aan een zijner Ministers, die zich met zaken, vreemd aan zijn Departement, wilde bemoeijen: »*Monsieur le Ministre! mêlez-vous de vos affaires.*"

(*Wordt vervolgd.*)

BATAVIA.

Het stukje *Opmerking* in ons vorig No. bevat een vergissing. Niet de ambtenaar in 't algemeen, die vaste emolumenten geniet, wordt gepensioneerd ook over die emolumenten, maar dit is met één ambtenaar het geval geweest op daartoe ingediend rekest. Emolumenten worden niet in rekening gebragt bij toekenning van pensioen, hoewel er even goed over gecontribueerd wordt. De onbillijkheid wordt hierdoor des te grooter.

— In ons no. 12 vindt men een beschrijving van het voorgevallene bij den Brand te Telok-Betong. Dit berigt behoeft echter nog eenige aanvulling. Onze berigtgever heeft den ijver, den moed, de volharding der militairen van het garnizoen aldaar naar waarde geroemd, maar hij heeft hetgeen het burgerlijk bestuur verrigtte, over 't hoofd gezien. De resident was onmiddelijk ter plaatse van het ongeval aanwezig en is gebleven, tot dat alle gevaar voorbij was. De inlanders kwamen uit de omgelegene kampongs, tot palen ver, toestroomen, niet om toe te zien, maar om krachtdadig te helpen, waartoe zij werden aangespoord door den resident en den djaksa. Dit mag voorzeker een bewijs genoemd worden van den goeden geest, die onder de bevolking aldaar heerscht, en die haar aanspoorde tot zulke pogingen, om den voortgang des vernielenden vuurstrooms zooveel mogelijk te stuiten.

Batavia. — In den vroegen morgen van den 24sten Februarij jl. is met de mail naar Europa teruggekeerd jhr. John Cornelis Reijnst.

Den 23sten Januarij 1798 te Velp geboren, kwam hij den 18den Januarij 1816 als ambtenaar der vijfde klasse in Indië aan, waar hij den 15den October daaraanvolgende zijn loopbaan als tweede kommies ter algemeene rekenkamer begon, en den 2den December van het volgende jaar tot eersten kommies bij dat bureau benoemd werd. Achtereenvolgens werd hij in Maart 1818 secretaris bij den resident van Cheribon, in Januarij 1819 secretaris bij den hoofdinspecteur der financiën, in Junij van dat jaar, en alzoo op 21jarigen leeftijd, resident van Sambas, in April 1822 toegevoegd aan den directeur der inkomende en uitgaande regten, in Julij 1822 toegevoegd aan den kommissaris van Palembang, in Julij 1823 adjunct-kommissaris van Palembang en tevens resident van dat gewest. In December 1825 kwam hij wegens ziekte op wachtgeld en bleef op dien voet gedurende 18 maanden, terwijl hij intusschen op verschillende wijzen werkzaam was, totdat hij in November 1826 benoemd werd tot waarnemend directeur van 's lands producten en civiele magazijnen. In Mei 1827 volgde hierop zijne benoeming tot waarnemend algemeene secretaris, in September 1827 tot directeur van 's lands producten en civiele magazijnen, en in December 1830 tot waarnemend directeur-generaal van financiën, terwijl hij in November 1830 benoemd was tot ridder van de orde van den Nederlandschen Leeuw. Na ruim 16jarige dienst werd hij in Februarij 1833 definitief tot directeur-generaal van financien benoemd en belast met de functien van directeur der middelen en domeinen gedurende het verlof van den heer du Puy. Sedert werd hij nogmaals belast met de waarneming der directie van producten en civiele magazijnen, waarvan hij eervol ontslagen werd in Mei 1833. In September 1836 nam hij zitting in den Raad van Nederlandsch-Indie, bij welke gelegenheid hem de bijzondere tevredenheid van Z. M. den Koning te beurt viel voor de door hem als directeur-generaal bewezen diensten, welke betrekking hij nog bleef waarnemen tot in Maart 1838, wanneer hij daarvan ontheven werd, onder betuiging van den dank van het Gouvernement voor de goede en gewigtige diensten, door hem met den meesten ijver en volharding bewezen. Na in 1838 een tweejarig verlof naar Nederland verzocht en verkregen te hebben, werden hij en zijne wettige afstammelingen, zoo mannelijke als vrouwelijke, bij koninklijk besluit van 31 Augustus 1840, no. 96, in den Nederlandschen adelstand verheven. In Julij 1842 werd hij gedurende de afwezigheid van den vice-president van den raad van Nederlandsch-Indie, waarnemend Gouverneur-Generaal, belast met het dagelijksch beheer van zaken. Door Z. M. den koning werd hij in Februarij 1843 benoemd tot vicepresident van raad van den Nederlandsch-Indie, in welke hoedanigheid hij in 1844 na den dood van den Gouverneur-Generaal M. P. Merkus als waarnemend Gouverneur-Generaal optrad tot de aanvaarding van het bestuur door den Minister van Staat J. J. Rochussen op den 28sten September 1845. Eindelijk in Januarij 1850 werd hij op de meest eervolle wijze uit 's lands dienst ontslagen, onder dankbetuiging namens Z. M. den koning voor zijne langdurige en trouwe diensten. Hij was kommandeur van de orde van den Nederlandschen Leeuw en van het Legioen van Eer. In het burgerlijke leven terug gekeerd, hield hij niet op in het algemeen belang nuttig te zijn — getuige de jongens-weezen-inrigting te Soerabaija en de escompto-maatschappij te Batavia. Groot was zijne ervaring, veelzijdig zijne kennis, door welk een en ander, gevoegd bij zijne overige hoog te waardeeren hoedanigheden en minzamen omgang, hij zich de hoogachting afdwong van ieder, die met hem in aanraking kwam, waarvan hem bij zijn vertrek op de ondubbelzinnigste wijze nog een streelend bewijs gegeven werd.

— Gedurende de maand December 1859 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van ƒ 835,265:46².

De ontvangst over 1858 bedraagt . .		ƒ 9,591,460:57
Hieronder is echter begrepen:		
Aan fictive regten op Gouvernements producten	ƒ 2,003,337:30	
Aan terugbetaalde regten »	147,543.95	
		» 2,150,881:05
Zuivere ontvangst		ƒ 7,440,579:52

Gedurende 1859 is méér ontvangen dan
in 1857 ƒ 492,324:71
» 1858 » 335.601:835.

Preanger Regentschappen. — Den 5den Februarij is de brug over de rivier Tjiplan (onder Soemedang), en den 9den daaraanvolgende de brug Tjidjarian (onder Tjiandjoer, district Plaboean), ten gevolge van den zwaren regen en hoogen waterstand ingestort en weggeslagen; herstellingen zijn daaraan zoo veel mogelijk gedaan, of noodbruggen gelegd.

Tagal. — Op den 3den, 5den, 9den, 10den, en 11den Februarij zijn op vijf verschillende plaatsen in het regentschap Brebes vijf personen door den bliksem getroffen en gedood.

Samarang. — In den avond van den 11den Februarij, ongeveer te 6 uren, is de tabaksloods van den heer D. F. Stoll te Tegalsari (Kradenan), door den bliksem getroffen en voor een gedeelte in brand geraakt.

Door spoedig aangebragte hulp is het gelukt den brand te blusschen.

Palembang. — De handel ter hoofdplaats was gedurende de maand Januarij jl. vrij levendig. Uit de binnenlanden werden aangebragt. 6,625 pik. rijst, 5,845 pik. padi, 1,562 pik. kapas, 121 pik. getah karet en 27 thails stofgoud. Voor de rijst werd ƒ 5:— per pikol betaald, terwijl de kapas gemiddeld tegen ƒ 8,25 van de hand werd gezet. Het zoutdebiet bedroeg 97 koijang, 26 pikol, 50 kati. Aan tolregten werd eene som van ƒ 7,918:94 ontvangen.

Het te velde staande padigewas beloofde in de benedendivisiën een goeden oogst.

Uit de Lematang Oeloe luiden de berigten tot ultimo Januarij voortdurend gunstig. Pirahoen zwerft met eenige weinige volgelingen, bijna zonder aanhang, rond. Ook in de Kikim was de stand van zaken naar omstandigheden gewenscht. In de Ampat Lawang en Redjang was alles rustig en tot den 14den Februarij 1860 was niets bijzonders in de residentie voorgevallen.

Banka. — Gedurende de maand Januarij jl. zijn te Muntok regtstreeks uit China aangebragt 249 Chinesche nieuwelingen, welke in de verschillende mijnen zijn ingedeeld, terwijl nog eenige wankang's met nieuwelingen verwacht worden.

Westerafdeeling van Borneo. — Berigten over de maand Januarij jl. behelzen het volgende: *Sambas.* Te Sepang is door onachtzaamheid een goudgraver door eene aardstorting in de mijn, waarin hij werkzaam was, bedolven. Te Seminis heeft men een stuk gedegen goud van 5½ thail gevonden en de twee goudmijnen te Soengi Asem hebben eene vroeger nimmer verkregene hoeveelheid goud (8 thail) opgeleverd. De padi stond over het algemeen goed.

Montrado. De goud-productie was in 1859 zeer voordeelig, wordende die geschat op 3,000 thails of eene waarde van » 200,000. De goudligting was in de maand Januarij weder begonnen, evenals de rijstoogst op de natte velden, die gunstig beloofde te zijn. Rust en tevredenheid onder de bevolking waren dien ten gevolge zeer gewenscht.

Landak en Tajan. De waterstand was zeer laag en daardoor geen afvoer van houtwerken uit Mataboerik mogelijk. De padi-aanplant deed een goeden oogst verwachten.

Sintang. In de mijn Hassau, behoorende onder Soengi-Aja is eene Chinesche familie, uit 4 personen bestaande, vermoord met het kennelijke doel om haar te berooven. De moordenaren, Maleijers in gemeenschap met Dajaks, zijn ontdekt, doch hebben zich uit de voeten weten te maken. Een op hen gelost geweerschot miste. Men bleef hen echter aanhoudend nasporen.

(*Jav. Cour.*)

Soerabaija, 22 Februarij. Heden ochtend is aan de westzijde van de Kalimaas gevonden het lijk van een Europeaan, die op geweldadige wijze is vermoord geworden, zoo als bleek uit een aantal wonden, die aan den hals en het ligchaam des ongelukkigen zigtbaar waren.

Bij het daarop plaats gehad hebbend onderzoek werd het lijk herkend als te zijn dat van den persoon van Slooten, laatstelijk stuurman op het Nederlandsch-Indisch schip *Fathool Hair.*

Wij vernemen dat de verslagene den avond had doorgebragt in de herberg van vrouw Knippers, in de gang naast het Marine Hotel, en zware verdenking is gerezen tegen drie Europesche schepelingen, die, ziende dat hij geld (cc. ƒ 40:-) bij zich had, omstreeks te tien uren het tapuis verlieten, en hem tegen zijn zin zoudeh hebben medegenomen. Toen het lijk gevonden werd was het van alles beroofd.

Soerabaija, 23 Februarij. Ten vervolge van het medegedeelde in ons nommer van gisteren, omtrent den gruwelijken moord gepleegd op den heer van Slooten, laatstelijk navigateur op het Nederl. Ind. schip *Fathool Hair*, kunnen wij mededeelen, dat het stoffelijk overschot van den ongelukkige, die vrouw en kroost en een bejaarden vader in Nederland achterlaat, op plegtige wijze heden morgen door zijne vrienden is ter aarde besteld, en vernemen wij verder, dat heden morgen gevankelijk naar Z. M. wachtschip *Batavia* zijn overgebragt, twee verdachten, zijnde matrozen van Z. M. schroefstoomschip *Medusa*, die met den verslagene de kroeg van vrouw Knippers in den avond van den 22sten dezer, te 10 uren, hebben verlaten.

Door aanwijzingen moet op een hunner zeer zware verdenking zijn gevallen, en het moet opmerkelijk zijn geweest zijne zigtbare ongerustheid bij de voorloopige instructie voor den Assistent van policie, zijn blijkbare angst en aandoening, toen hij bij het slagtoffer werd gebragt.

Het is ons aangenaam hierbij te mogen roemen de ijver, waarmede de policie hierin te werk is gegaan, om de daders van dit afgrijselijk misdrijf te ontdekken.

(*Oostpost.*)

Soerabaija, 23 Februarij. Men schrijft ons van Djokdja dd. 15 Febr. Op Zaturdag den 11 dezer hebben de Prinsen, Officieren en ingezetenen van Djokjokarta eene zeer prachtige partij aan hun geachten Resident Brest van Kempen, gegeven, ter gelegenheid van zijne benoeming tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw; het feest was ten huize van den Pangerang Nga Beheij, zoon van Z. H. den Sultan; de illuminatie alsmede de décoratiën waren zeer doelmatig en prachtig en het daarbij opkomend publiek duidde aan de sympathie, die, zoowel vorsten, prinsen, officieren en ingezetenen voor den Resident gevoelden. De partij duurde dan ook zeer laat en werd geëindigd om 5 uren des morgens met de quadrille des Lanciers.

(*Soer. Ct.*)

LAATSTE BERIGTEN.

Weenen, 7 Januarij. Aan de *Ostd. Post* wordt uit Zara dd. 4 Jan. getelegrafeerd: »In Montenegro werd in de laatste dagen van December eene zamenzwering tegen vorst Daniëlo ontdekt. De hoofdleider, Stanco Pejovich, werd den 25sten te Riecka ter dood gebragt.

Madrid, 6 Januarij. Generaal Zabola, die plotseling ongesteld was geworden, is weder hersteld naar het kamp teruggekeerd.

— Bij het gevecht van Castillejos hadden de Spanjaarden 73 dooden en 481 gekwetsten.

— De gezondheid der troepen in het kamp van Sevralle is verbeterd.

— De eerste divisie heeft de engten tusschen Laon na en de zee, zonder tegenstand te ontmoeten, afgelegd. Het overige gedeelte van O'Donnells legerkorps staat gereed te vertrekken.

NEDERLAND.

Van den Specialen Correspondent van den Java-Bode.

(*Vervolg.*)

Ook in Nederland ontstonden in onze hooge collegien een paar vakatures; maar zij ontstonden door den dood der titularissen. Op één dag, den 24sten December van het afgeloopen jaar, overleden te Utrecht de generaal Demoulin, lid van het Hoog Militair geregtshof, en jhr. mr. Coenen van 's Gravensloot, lid van het provinciaal geregtshof van Utrecht, beide mannen, die het vaderland met eere dienden, al leven-

hunne biographie ook weinig op, dat de belangstelling van het publiek zou gaande maken.

Een ander, maar slechts tijdelijk verlies, naar wij hopen althans, zal onze haagsche bali treffen, wanneer de heer Metman de betrekking heeft aanvaard van commissaris des gouvernements tot invoering van het wetboek in West-Indie, eene onderscheiding, welke ieder den kundigen regtsgeleerde gaarne gunt, terwijl voor zijn politiek leven zoodanige benoeming eene goede afleiding aanbiedt. Gij weet toch, dat de heer Metman verscheidene malen na 1853 kandidaat werd gesteld voor de Tweede kamer, waarin hij vroeger zitting had, en dat het mislukken dier kandidatuur hem als een fout is aangewreven. Ook hier was het: de menschen beoordeelen de daden hunner medemenschen niet naar het doel, maar naar den uitslag.

De vacature door het overlijden van den heer Stolte in de Tweede kamer ontstaan is thans vervuld door den heer Heemskerk, uit welke familie wij dus voortaan twee afgevaardigden in de vertegenwoordiging zullen tellen. Als de heer Heemskerk Az. zoo weinig de discussien rekt als de heer Heemskerk Bz., die nog slechts eene enkele maal eene rede hield van eene minuut, dan zal de taak der Tweede kamer er zeker niet door bemoeijelijkt worden. — Voor den heer Sander, die door zijne benoeming tot lid van het provinciaal hof van Zuidholland, zich aan eene herstemming moest onderwerpen, is de opengevallen plaats nog niet vervuld. Ik schreef het u reeds, dat hij-zelf geene herkiezing scheen te wenschen; niettemin is hij de kandidaat, die de meeste stemmen op zich vereenigde, terwijl de overigen grootendeels waren uitgebragt op den heer de Raadt, die voor den heer Sander weinige maanden zitting in de kamer had. Men houdt het er echter voor, dat de heer Sander zal worden gekozen, gelijk hij, zonder zijne verklaring, reeds bij de eerste stemming gekozen zou zijn.

Spraken wij zoo straks van de verliezen, die onze regterlijke magt in den laatsten tijd onderging, grooter is dat, hetwelk de letterkunde en geschiedenis van de geheele wereld trof. Terwijl voor eenige weken het berigt uit America ontvangen werd, dat Washington Irving, de grondlegger der tegenwoordige americaansche letterkunde, op zes en zeventigjarigen ouderdom overleden was, verloor voor weinige dagen Engeland, neen de gansche geleerde wereld, in lord Macaulay een zijner grootste mannen. Ik zou treden op het terrein van de engelsche dagbladen, zoo ik u eene korte biographie van dien zeldzamen man gaf, die, ter liefde voor de wetenschap en om zijne »geschiedenis van Engeland volledig en getrouw te maken, gansch Europa doorreisde en ook in ons ons vaderland een tijd lang vertoefde, met zooveel gevolg zelfs, dat zijne *History of England* bijzonderheden omtrent onze geschiedenis bevat, die niet of ter naauwernood bekend waren. Ook over Indie, waar hij gedurende een tweetal jaren de betrekking van lid van een raad bekleedde, schreef hij uitstekende artikelen. Geen wonder, dat hem de onderscheiding ten deel viel door de koningin tot het pairschap te worden verheven: Engeland weet verdiensten op prijs te stellen. Macaulay bereikte den ouderdom van zestig jaren. Wij kennen er wel, mijn waarde, die in zestig jaren tijds wat minder, ja geen zestigste deel hebben tot stand gebragt.

Maar er zijn er ook, die in weinige jaren eene reputatie trachten te verwerven, zoo als anderen slechts als de vrucht van een gansch leven van studie te beurt valt. Zoo degelijke wetenschap hun ontbreekt, zij nemen hun toevlugt tot de sciences occultes en trachten zich, als gebieders over bovennatuurlijke of geheime krachten, naam te verwerven. Des ridders Regazzoni's geschiedenis heb ik u met een enkel woord gemeld; hoe hij, ondanks zijne ridderschap van de Eikenkroon, door de beschaafde maatschappij in Nederland beschouwd wordt, moge u daaruit blijken, dat hij in Amsterdam eene soirée willende geven, van overheidswege het verbod kreeg, om daartoe over te gaan. Zoo hij zijne kunsten als goocheltoeren wilde vertoonen, niemand zou er zich tegen verzetten, dat hij met »zijne netste, welingerigte en goed verlichte tent" op de Botermarkt eene plaats nam, maar nu hij zijne kunstenarijen werkelijk wil doen doorgaan, als te weeg gebragt door eene geheime natuurkracht, wordt den ridder der Eikenkroon zonder omwegen de deur gesloten.

Een ander, een Nederlander, gelijk zijn naam reeds verraadt, de heer de Vries, in onze west-indische kolonien geboren en wegens zijne gele kleur de zwarte dokter genoemd, staat thans voor de parijsche regtbank te regt, beschuldigd, dat hij zich den titel van dokter heeft toegeëigend, zonder er regt op te hebben, en dat hij heeft voorgegeven, de kanker te kunnen genezen, waarvoor hij groote sommen aan zijne patienten afzette, zonder van zijne wetenschap afdoende blijken gegeven te hebben. Zijn vonnis is nog niet gewezen, althans niet door den bevoegden regter, maar de publieke opinie heeft hem reeds op gelijke lijn met den ridder Regazzoni gesteld. (*Wordt vervolgd.*)

FRANKRIJK.

Parijs, 7 Jan. Ten aanzien van het zoo veel besproken congres is het vooral door de aftreding van graaf Walewski weder bladstil geworden. Niemand twijfelt meer aan eene onbepaalde verdaging. De regering zal de zaken laten rijpen, totdat een programma kan worden aangeboden, dat in al zijne wezenlijke punten bereids vooraf de toestemming of goedkeuring der mogendheden heeft erlangd. Tot hiertoe was het voor niemand mogelijk, vooruit te bepalen, tot welk resultaat eigentlijk de langdurige en zeker langwijlige beraadslagingen zouden moeten en kunnen voeren. Onze onafhankelijke bladen troosten zich dan ook reeds volkomen met de opgekomen hinderpalen voor het congres en spreken er hoogstens en bijna op dezelfde wijze over, als de Engelsche bladen sedert lang doen.

Het lijdt geen twijfel, of Napoleon III heeft door de uitgave van de beruchte brochure slechts beoogd het congres op de lange baan te schuiven. En dit doel heeft hij volkomen bereikt, ... tot zijne groote blijdschap.

Want het congres zou Frankrijk, of veeleer hem — voornamelijk met het oog op de toenemende gisting en eene dienvolgens gevreesde gisting in het Oosten, waarmede men eene heden in financiële kringen besproken reis van lord Cowley naar St. Petersburg in verband brengt — in de moeijelijkste positie gebragt en overal verlegenheid en ongelegenheid hebben berokkend, waaruit hij niet gemakkelijk had kunnen geraken. Even zeker is het, dat graaf Walewski zijn ontslag verzocht heeft, omdat de regering niet gezind is de brochure te verloochenen of af te keuren. Niemand verwondert zich dan ook over de aftreding van den minister, wiens loopbaan, ondanks zijne bloedverwantschap met Napoleon III, zich door vredestractaten kenmerkt: de vrede met Rusland en de vrede met Oostenrijk; zijne staatkunde had steeds te zeer eene rustige ontwikkeling ten doel, dan dat hij de eeuwige schokken en onrustbarende verrassingen, die, vooral door middel van brochures, zulk eene groote rol in de politiek van zijn keizerlijken neef spelen, kon goedkeuren.

O Heer, verlos ons daarom van de brochures, misschien eene stoute bede, een vermetele wensch, nu zich zelfs aan den horizont der spoorweg-administratiën en financiële ondernemingen een aantal blaadjes zamenpakken, om als kleine brochures op de aarde neder te vallen. Inderdaad zal onze eeuw eenmaal die der brochures worden genoemd. Er zweeft waarlijk eene smetstof ten deze in de atmospheer. Laat ons er intusschen niet over klagen, zelfs als er een zondvloed van woorden over eene woestijn van denkbeelden wordt uitgestort; laat ons daaruit veeleer de overtuiging putten, dat deze heeren de noodzakelijkheid erkennen en beseffen, om de publieke opinie, die magt van alle magten, te polsen!

De tijd ligt ver af, waarin een adelijke zou hebben gebloosd te kunnen schrijven!

DUITSCHLAND.

De prins-regent zal de zitting der kamers voor 1860 in persoon openen. De troonrede is, na in eenige ministerraden te zijn besproken, nog niet definitief vastgesteld. Men wil weten, dat zij de gedragslijn, die Pruissen voornemens is, in de Italiaansche kwestie te volgen, duidelijk zal te kennen geven. Eveneens zal het doel der nieuwe organisatie van het Pruissische leger daarin onbewimpeld worden blootgelegd.

— *Het Preuss. Wochenblatt* bevat heden een artikel: »Restauratie of inlijving", dat, hoewel geen officieel karakter dragende, nogtans veel opzien baart, omdat het, even als dezer dagen de *Preuss. Zeitung*, bewijst, dat eene herstelling der verdreven hertogen, die toch slechts door kracht van wapenen kan geschieden, in Pruissen als onmogelijk wordt beschouwd.

— Volgens berigten uit Hamburg, heeft de senaat der stad tractaten van handel en vriendschap met de regering van Zanzibar en Siam gesloten, waarbij voor de scheepvaart van Hamburg zeer voordeelige voorwaarden zijn bedongen. Ook zullen, volgens eene andere bepaling, de onderdanen van die vrije stad zich onbelemmerd in genoemde rijken mogen vestigen en verschillende nijverheidstakken kunnen uitoefenen. Eindelijk is reeds aan de tot dat einde benoemde Hamburgsche consuls een vast verblijf in beide landen aangewezen.

RUSLAND.

Het grootste genot van prins Gortschakoff bestaat, maar men zegt, daarin, om deftig gekleed in een grooten armstoel te gaan zitten, voor een ezel, waarop een schoone schilderij. De beenen over elkaêr geslagen, en het een over 't ander werpend, terwijl hij met zijn pantoffels speelt en zijn sigaar rookt, staart hij dan uren achtereen op die schilderij. Hij had een fraaije galerij moderne schilderstukken, en een kostbaar album met schetsen van de beste levende meesters. Voor twee of drie jaren vroeg een fransch kunstenaar hem dat album te zien, en tot zijn verwondering ontdekte hij, dat de beste schetsen er uit waren, en hij zeide dit den prins. »Maar al te waar, antwoordde deze, mijn beste schetsen zijn er uit gestolen.

— Gestolen? en hebt gij vermoeden?" — Och ja, een van mijn bedienden; hij wilde mij in mijn kunstliefde navolgen, en behielp zich met mijn album. — »En liet gij den schelm niet arresteeren?"

— »Och neen, mijn waarde! de vent toonde zulk een goeden smaak in de keuze die hij deed, dat ik het niet van mij kon verkrijgen hem te arresteeren."

TURKYE.

Met meldt uit Konstantinopel, dat de voorbereidende opnemingen voor het terrein van den spoorweg, welke Smirna met Aidin zal verbinden, tot het resultaat hebben geleid, dat het boren van een tunnel door het gebergte Sal el Din te groote uitgaven zou vorderen en minstens vier jaren zoude moeten verlangen, alvorens hij gereed zou zijn. Er is thans eene andere rigting gekozen, waartoe twee hellende vlakken zullen worden aangelegd, gelijk in Engeland, Belgie en Duitschland op onderscheidene spoorwegen worden gevonden. Er zal slechts een vast stoomwerktuig tot dat einde behoeven gebouwd te worden.

AMERICA.

De americaansche bladen deelen een amusante en karakteristieke correspondentie mede. Onder het schild van een besluit, laatstelijk door den postmeester-generaal der Vereenigde Staten uitgevaardigd, inhoudende dat alle oproerige (of met andere woorden anti-slavernij) stukken niet door de postmeesters in slavenhoudende Staten mogen worden ingevoerd, had een postmeester in Virginia geweigerd de *New-York Tribune* af te leveren. Hieruit ontstond de volgende briefwisseling: Post-office. Lynchburg Virginia, 2 Decem. 1859. Aan mr. Horace Greely. Mijnheer! hiernevens geef ik u kennis, dat ik in den vervolge de nos. der *Tribune* niet meer van mijn kantoor zal afleveren, omdat ik ze geloof te behooren tot dat soort oproerige geschriften, die verboden zijn door de circulaire zoowel als door de wetten des lands met het oog op de veiligheid des lands. Gij zult daarom de verdere verzending staken. Met achting, R. H. Glap, postmeester. — Antwoord. Aan mr. postmeester te Lynchburg, Virginia. — Mijnheer! Ik neem de vrijheid u te verzekeren, dat niets van dien aard zal doen. De abonné's op de *Tribune* in Lynchburg hebben hun abonnement betaald; wij hebben hun geld ontvangen, en zullen daarom getrouwelijk onze verpligtingen nakomen. Indien zij ons verzoeken, hunne couranten aan een ander postkantoor te bezorgen, zullen wij daaraan voldoen, anders gaan wij als naar gewoonte voort. Als gij en uw meesters ze wilt stelen, dat is in allen gevalle uwe zaak en niet de onze, en als er in Virginia geen wet bestaat, om diefstal te straffen, des te erger voor hem en zijn beroofde abonné's. Indien de Bondsregering, waarvan gij het werktuig zijt, na zich meester gemaakt te hebben van het vervoer per post, het voegzaam oordeelt, heelster en beschermster van postdiefstal te zijn, dan veronderstel ik, dat deze gewelddadigheid zal voortduren, tot meer eerlijke en minder vuige bestuurders hooge plaatsen te Washington bekomen, of totdat het volk zijn natuurlijke regten terug bekomt, om elkander brieven en gedrukten toe te zenden, zonder het gouvernement hierin te vragen. Ga voort op uw gemeenen weg, ik zal voortgaan te ijveren voor menschelijke vrijheid en bescherming van natuurlijke regten. Uw hardnekkige (*stifly*) Horace Greely. New-York 9 Dec. 1859.

MACAULAY.

Macaulay is niet meer. Hij overleed den 28sten December des avonds te acht uren in zijn huis te Kensington, aan de gevolgen van eene hartziekte, waaraan hij sedert jaren gesukkeld had. Een streng diëet en eene voorzigtige levenswijze hadden het hem alleen mogelijk gemaakt zijn historischen arbeid voort te zetten, nadat hij in 1852 van eene langdurige en hevige ziekte was hersteld; sedert twee jaren was zijne gezondheid zelfs beter geworden. Ongeveer 14 dagen geleden vertoonde zich zijne vroegere ziekte met vernieuwde heftigheid, zoodat hij er dan ook aan bezweek, hoewel zijne geneesheeren nog op het einde der vorige week verklaarden, dat hij buiten gevaar was.

Thomas Babington Macaulay, sedert 1857 baron en pair van Engeland, is niet gehuwd geweest, zoodat zijn titel met hem is uitgestorven. Geboren in het jaar 1800 te Bothler Temple in het graafschap Leycester, mogt hij zich van zijne vroegste jeugd in eene zeer zorgvuldige opvoeding verheugen. Zijn vader was niet alleen zeer rijk, maar ook een geacht man, wiens ijverige bemoeijingen ten gunste van de afschaffing der slavernij hem eene laatste rustplaats onder die van de roemrijke zonen van Engeland in de abtdij van Westminster deden verwerven. In dezelfde abtdij is ook het stoffelijk overschot van zijn beroemden zoon bijgezet.

Laatstgenoemde studeerde in het Trinity college te Edinburgh, bekwam aldaar in 1822 zijn graad, zette vervolgens te Londen zijne regtsstudien voort en legde in 1826 zijn examen als *barrister* af. In de praktijk van advokaat stelde hij nimmer zijn roem; in zijne studiejaren had hij zich reeds met letterkundigen arbeid bezig gehouden en de eerste vruchten er van (de gedichten *de Armada en de slag van Ivry*) waren reeds in de *Eton Review* en *Knight's Quarterly Magazine* verschenen. Deze werken trokken weinig attentie. Des te meer sensatie maakte zijn in 1826 in de *Edinburgh Review* opgenomen *Essay* over Milton. Zij was de grondsteen van zijne beroemdheid, het eerste kritische opstel, dat hij geschreven had en dat door de overige bekende *Essays* gevolgd werd. Doch eerst in 1845, nadat zonder zijne toestemming eene incorrecte uitgave zijner *Essays* te Philadelphia verschenen was, besloot hij ze bij elkander in Engeland in het licht te geven.

Een Whig uit neiging en opvoeding, kon het wel niet anders, of zijne partijgenooten moesten er naar streven gebruik te maken van zijn groot talent. Nadat zij hem eene aanstelling bij het hof voor de faillissementen (*Court of Bancruptey*) bezorgd hadden, hielpen zij hem, toen hij ter naauwernood 30 jaren oud was, aan eene plaats in het Lagerhuis voor Calne en later aan den post van secretaris bij het departement van Indie, onder het bestuur van graaf Grey, wiens reformbill hij met talent en warmte ondersteund had. In 1832 voor Leeds gekozen, legde hij twee jaren later dit mandaat neder en begaf hij zich als lid van den raad en president der wetgevende commissie naar Calcutta. Over het daar door hem verrigte, kan hier niet in bijzonderheden getreden worden. Aan zijn verblijf in Indie is men twee zijner voortreffelijkste *Essay's*, die over Clive en Hastings verschuldigd.

Kort na zijne terugkomst in Engeland (in 1839) aanvaardde hij onder het ministerie van lord Melbourne, de betrekking van secretaris van oorlog, welke hij tot den val van dit ministerie in 1841 bekleedde. Een jaar vroeger was hij te Edinburgh tot lid van het Lagerhuis gekozen, doch zijne kiezers bragten in 1847 een votum van wantrouwen jegens hem uit, om dat hij ten gunste van het seminarium van Maynooth gesproken had. Hierover verstoord, wilde Macaulay voor altijd de staatkunde vaarwel zeggen, doch lord John Russell bewoog hem zich te Glasgow tot kandidaat te stellen. Daar werd hij werkelijk gekozen en weder bekleedde hij van 1846—48 een hoogen post bij de regering als kwartiermeester-generaal. Zijne parlementaire werkzaamheden hadden hem gedurende deze jaren voldoenden tijd voor zijne geschiedkundige studien gelaten. In 1842 verschenen van hem *Lays of ancient Rome* en in 1848 de twee eerste deelen van zijne geschiedenis van Engeland, doch gelijktijdig de eerste verschijnselen der ziekte, die hem het leven kostte. Het gevolg daarvan was, dat het 3e en 4e deel van dit werk, welke met den vrede van Rijswijk eindigen, eerst in 1855 konden verschijnen. Sedert is het 5e en het grootste gedeelte van het 6e deel voltooid.

In 1852 had hij de voldoening van te Edinburgh, dat hem zoozeer gekrenkt had, zonder zijn toedoen, weder voor het Lagerhuis gekozen te worden. Hij nam het mandaat aan, doch twee of drie groote redevoeringen niet medegerekend, nam hij weinig deel aan de parlementaire discusiën. In het Hoogerhuis, waar hij sedert zijne verheffing tot pair (1837) zitting had, en dat hij slechts zelden bezocht, heeft hij zich geen enkel maal doen hooren. De geneesheeren hadden hem ten strengste verboden in het openbaar te spreken.

Zijn begrafenis had den 9den plaats. De treinvertrok 's morgens van dien dag te 11 uren van de laatste woonplaats des overledene, te Hollybush Lodge, Campden Hill, Kensington; maar reeds lang voor dien tijd was de weg, waar langs de stoet moest gaan, met toeschouwers bezet. De lijkwagen werd getrokken door zes paarden, en voorafgegaan door de gewone teekenen van rouw. Achter den lijkwagen waren drie rouwkoetsen, waarin de naaste betrekkingen van den overledene, John Macaulay, mr. Charles Macaulay, mr. Henry Macaulay, mr. George Otto Trevelyan, mr. Edward Cropper, mr. Kenneths Macaulay, mr. Thomas Flower Ellis en mr. Henry Thurston Holland. De derde rouwkoets bevatte de bedienden des overledene, die lange jaren bij hem geweest waren. Bij den hoek van Hydepark stond een aanzienlijk aantal koetsen van den adel enz., die zich bij den trein aansloten.

Het stoffelijk overschot werd te 1 uur in de Abtdij verwacht, het publiek was op vertoon van toegangskaarten daar toegelaten. Een klein maar uitgelezen aantal letterkundigen was onder hen, die toegang hadden gevraagd. Behalve deze bestond het grootste aantal uit geestelijken, vrouwen en kinderen. Het spijt ons te zeggen, dat noch de vrouwen, noch de kinderen in den rouw waren, zoodat fraaije mutsen en breede linten de indruk der overigens plegtige en indrukwekkende gebeurtenis bedierven. Voor half twaalf waren alle gevraagde plaatsen bezet, en bleef er in dat gedeelte der oude abtdij weinig of geen plaats meer over. Een menigte aanzienlijken uit verschillende standen bevond zich hier. Men merkte op, dat behalve lord Standley, niemand van de conservative partij aanwezig was. Juist te 1 ure arriveerde de trein en schaarde zich in orde.

Toen de treurige stoet in het schip der kerk was, werd het koor van dr. Croft: »Ik ben de opstanding en het leven" plegtig langzaam gezongen, 'tgeen een onuitsprekelijken indruk maakte. In het koor gekomen, werd het lijk bij de groeve neergezet, en toen klonk er zachtkens de 139e psalm:

»Ik zei: nu zal ik letten op mijn paên,
Om met mijn tong niet te overtreên, enz.

door Purcell op zoo schoone muziek gezet. Na de voorlezing: »Nu is Christus opgestaan van de dooden en de eersteling geworden van die ontslapen zijn," werd Spohrs prachtige hymne: „Zalig zijn de dooden, die in den Heere sterven" gezongen. Daarna werd het lijk in de groeve neergelaten, en toen het voor altoos aan het oog onttrokken was, trad een kleine pauze in, en vervolgens werd het treffende koor van Purcell: »De mensch geboren uit de vrouw, heeft maar een korten tijd te leven", aangeheven, waarvan toonen en woorden volkomen met de geheele omgeving harmoniëerden. Daarop volgde: »Gij weet, Heer!" van denzelfden komponist, dat zachtkens daarheen vloeide, en hierna werd het gebed gelezen: »Daar het den Almagtigen God behaagd heeft tot zich te nemen de ziel van onzen dierbaren ontslapen broeder", onder plegtige stilte, alleen afgebroken door het sombere bonzen der rollende klonten op de kist. Hierna zong men een koor van Croft: »Ik hoorde een stemme uit den Hemel, zeggende tot mij: »Schrijf: Zalig zijn de dooden, die in den Heere sterven, van nu af aan, zegt de Geest, opdat zij rusten van hun arbeid.» Tot slot werd nog aangeheven de prachtige hymne van Händel! »Zijn ligchaam is begraven in vrede, maar zijn naam blijft leven", waarmee de plegtigheid geëindigd was. Tot dat de kerk ledig was klonk Sauls Doodenmarsch.

— In hoeverre Macaulay zijn groot geschiedkundig werk voltooid heeft, is nog onbekend. Behalve de reeds verschenen deelen, is nog niets in handen des uitgevers; maar men gelooft algemeen, dat hij de regering van Willem den derde voltooid heeft. Indien deze hoop zich verwezentlijkt, dan zal dit historische fragment eenigermate kompleet zijn — een fragment, misschien het waardigste in de literatuur der geheele wereld.

Ingezonden Stukken.

Bij de lezing van eenige *would be* aardigheden over het Galafeest van 19 dezer, opgenomen in het *Bataviaasch-Handelsblad* van 25 dezer, kwam onwillekeurig de gedachte bij mij op, dat de steller onder het getal diergenen had behoord, die zich op het bal in een toilet vertoond hebben, dat eenigermate in strijd was met het voor partikulieren in Indië aangenomen galacostuum. Ik wil hem alleen de vraag doen, of hij de voorkeur zou gegeven hebben aan een verzoek om zich te verwijderen, en den minder eigenaardigen witten pantalon te gaan verwisselen, boven een beleefden wenk, dat zijn costuum niet aan de vereischten voldeed. Dat verzoek zou hem slechts eene minder aangename gewaarwording verschaft hebben, terwijl hij zich dien wenk voor een volgend jaar ten nutte kan maken. De teedere kwestie daargelaten of zwart of wit gala is, geloof ik toch, dat het gevoelen der meerderheid voldoende gebleken is in den avond van 19 dezer.

Nog een viertal grieven worden ter sprake gebragt tegen de viering van 's Konings geboorte feest.

Twee daarvan moet ik aan den steller overlaten, wijl ik ter zake geen oordeel mag uitbrengen.

Ik heb namelijk het gemis aan champagne niet gevoeld, wijl ik een te groot Epicurist ben, om het genot te kunnen beseffen van een glas Veuve Clicquot te midden van een gewoel en eene drukte, zooals de Harmonie bij dergelijke gelegenheden oplevert. Ik permitteer mij die luxe liever in een gezelligen afgesloten vriendenkring.

Het gebrek aan dames heeft mij evenmin gehinderd, daar ik durf beweren, dat de temperatuur in de zaal der Harmonie de oneigenaardigheid van dansen in Indië nog meer deed uitkomen.

Wat nu de grief betreft tegen de afgekommandeerde parade, had referent zijne teleurstelling zelf kunnen voorkomen, indien hij acht gegeven had op de drie schoten, die te 5 uren 's morgens van het fort gevallen zijn. Die teleurstelling loste zich trouwens op in eene frissche morgenwandeling.

En nu nog de grief van het niet tekenen der Invitatiebilletten!

Na het afloopen van Z. M. stoomschip *Onrust* was dat zeker wel het ergste, wat ons kon overkomen. Jammer dat voor die wandaad bij geen enkele instructie eenige straf is bepaald, die onmiddelijk kan worden toegepast.

Het is mogelijk, dat ik te optimistisch denk, maar ik vergeef het den resident gaarne, dat hij zijn tijd beter besteden wil, dan door 5 à 600 invitatie billetten met eene handteekening te versieren, die daardoor nog meer in duidelijkheid zou verloren hebben.

Ik eindig ten slotte met den raad aan den steller, om over het niet teekenen der invitatiën het Gouvernement in de Tweede Kamer te doen interpelleren door een lid der koloniale oppositie. Als dan het ministerie Rochussen niet vallen moet, dan mogen wij zeggen, dat niets het meer kan doen vallen.

29 Februarij 1860. CONTRAMINE.

Opera.

De volle schouwburgzaal, de volle damesloges jl. Maandagavond bewezen ten volle, hoezeer het publiek verlangend was, iets nieuws, d. i. iets anders dan de overbekende, zoo dikwijls opgevoerde stukken te hooren. En de *Zampa* is niet alleen iets nieuws voor de abonnés, gedurende het verblijf alhier van het tegenwoordig operagezelschap, maar inderdaad iets goeds. Al dadelijk hebben wij er de volle, doorgewerkte, prachtige ouverture, die door het orkest zeer goed werd uitgevoerd, zoodat het ons en vele anderen goed deed, eens weer zulk een ouverture te hooren.

De opvoering der Zampa was, wat de beide hoofdrollen, Zampa en Camille (de heer Bonnet en mad. Berton) goed te noemen. Wat Bonnet hier en daar in kracht van stem scheen te missen, vergoedde hij door zijn juist muzikaal gevoel, aangenaamheid van voordragt en boeijend spel. Vooral kwam dit in de laatste scènes der derde acte uit, waar beiden, de een de voorstelling van den man, geheel beheerscht door zinnelijken hartstogt, de andere, de vrouw, die een onoverwinnelijken afkeer voedt van hem, die zich op gruwelijk barbaarsche wijze meester maakt van hare hand, niet meer Bonnet en Berton, maar inderdaad Zampa en Camille waren. Daniel (Feraud) speelde mede zijn rol wel, gelijk ook Ritta (mad. Guille) ons zeer goed beviel, zoowel in spel als zang, maar de Dandalo kwam ons zeer overdreven voor, vooral in het begin der eerste acte. Jammer dat men voor Alphonse geen beter kon vinden dan Catelin. Wij beklagen den man, die van alle hulpmiddelen ontbloot, zonder eenigen aanleg of geschiktheid, de schoone kunst beoefent. Hoe het publiek over hem denkt, gaf het gisteren avond niet zeer aardig te kennen. Te laat, mijnheeren! twee jaren te laat, dat afkeurend gestamp.

Maar wie wij niet mogen vergeten is *la fiancée de marbre*, die vooral in de eerste acte zijn moeijelijke rol van onbeweeglijk stilstaan bewonderenswaardig volhield, en op dezelfde wijze in het slot met Zampa in sulferdamp ter helle voer.

Hadden wij kruisjes uit te deelen, hij kreeg er een, om den ridder Reggazoni gezelschap te geven.

Mijne heeren van de Directie, en mijnheer le directeur gérant! vertelt ons eens, zou het niet mogelijk zijn, ons, voor dat de deuren des Schouwburgs zich sluiten, nog op de *Charles VI* te vergasten? Denkt er eens over na, s. v. p. en bedenkt tevens, wij hebben in zulk een langen tijd mad. Ponsins sopraanstem niet gehoord, of het was slechts voor een oogenblik.

Dat het publiek tevreden naar huis ging, bewees de terugroeping van Zampa en Camille.

---

24 Nov. 1859. No. 69. — *KONINKLIJK BESLUIT van den 24sten November 1859, No. 69, tot regeling van de bevordering, het ontslag en het op non-activiteit stellen van de Europesche officieren der in Nederlandsch-Indie aanwezige landmagt.*

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, *Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

(Vervolg.)

24. Bij de oorspronkelijke benoeming tot officieren van gezondheid en apotheker der derde klasse en tot adjunct-paardenarts wordt, bij gelijke dagteekening van benoeming, de rangschikking bepaald door den Koning, wanneer de benoeming in Nederland geschiedt, en door den gouverneur-generaal, wanneer de benoeming in Nederlandsch-Indie plaats heeft.

De ouderdom in rang voor de bevordering rekent van de dagteekening van het besluit der benoeming, met dien verstande, dat de in Nederlandsch-Indie gelijktijdig benoemden rang nemen *boven* de in Nederland benoemden.

Voor de hoogere rangen rekent de ouderdom in rang van de dagteekening van het besluit der benoeming, en bij gelijke dagteekening naar de rangschikking in den vorigen rang.

Art. 25. Indien de officieren van gezondheid of apothekers in het geval, vermeld in het vierde lid van art. 23, daarna het eerstvolgende examen aan hetwelk zij kunnen deel nemen, bijwonen en aan de vereischten daarvan voldoen, nemen zij, bij hunne bevordering, rang boven degenen, die, jonger in rang, sedert het eerste examen, waaaraan zij hadden mogen deel nemen, hen in bevordering zijn voorbijgegaan.

Art. 26. De Koning behoudt zich voor:

1°. om gepensioneerde officieren van de landmagt in Nederlandsch-Indie, met of zonder bevordering, weder bij hetzelve in dienst te stellen, wanneer zulks geacht wordt te zijn in het belang van 's lands dienst:

2°. om officieren van de landmagt in Nederland, met of zonder bevordering, bij de landmagt in Nederlandsch-Indie over te plaatsen, onvoorwaardelijk of met vrijlating, om na het verstrijken van een bepaald tijdvak weder bij de landmagt in Nederland terug te keeren, dan wel als tijdelijk gedetacheerd; en dus op zoodanige voorwaarden, als de omstandigheden zullen vorderen; doch altijd met instandhouding, zoo veel mogelijk, van de bepalingen van dit besluit.

Art. 27. Zonder het in artikel 26 sub 2°. verme de voorbehoud te beperken tot officieren in den rang van 2den luitenant, wordt daarvan in den regel geen gebruik gemaakt ten aanzien van officieren in hoogere rangen, dan tot het vervullen van speciale dienst betrekkingen, waarin in Nederlandsch-Indie niet behoorlijk kan worden voorzien, of tot voorziening in dringende behoefte, die hare vervulling, in het belang van 's lands dienst, onvermijdelijk doet achten.

TRANSITOIRE BEPALINGEN.

Art. 28. Onverminderd het bepaalde in de art. 9 en 24 wordt, ten aanzien van de officieren en militaire personen, wier betrekkingen, uithoofde van den aard hunner diensten bij de militaire administratie en bij de geneeskundige dienst, aan officiersrangen zijn gelijkgesteld, aan wie bij koninklijke besluiten of bij besluiten van den gouverneur-generaal, die 's Konings bekrachtiging hebben verkregen, eene andere rangschikking dan naar de dagteekening van het besluit hunner benoeming in hun tegenwoordigen rang is aangewezen, deze speciale rangschikking gehandhaafd.

TWEEDE AFDEELING.

Van het Ontslag.

Art. 29. Behalve in de gevallen, reeds bij wetten of bij andere algemeene verordeningen vastgesteld, wordt de rang van officier verloren

1°. door ontslag uit de dienst, bijaldien hetzelve niet vergezeld gaat van de toekenning van pensioen of van behoud van aanspraak daarop;

2°. ten gevolge van het verlies van hoedanigheid van Nederlander.

Art 30. Geen officier kan uit de dienst bij de landmagt in Nederlandsch-Indie worden ontslagen dan:

1°. eervol;

a. op eigen gedaan verzoek, dat niet kan worden afgewezen dan in tijden van gevaar van vijandelijke aanranding van Nederlandsch-Indie, van verdediging dier gewesten tegen vijandelijke aanvallen of gedurende het verrigten van dienst te velde; dan wel op grond van verpligtingen aan de benoeming verbonden, of andere verbindtenissen deswege aangegaan; of omdat hij behoort te worden ontslagen als verkeerende in een der in de verdere §§ van dit artikel voorziene gevallen;

b. wegens ongenegenheid of onwil om, na het eindigen van eene nonactiviteit of van een verlof in Nederlandsch-Indie, de werkelijke dienst te hervatten;

c. wegens ongenegenheid of onwil tot het gaan hervatten van de werkelijke dienst in Nederlandsch-Indie, op het tijdstip, waarop de met verlof daar buiten afwezige officier derwaarts zou moeten vertrekken, om in die gewesten te zijn teruggekeerd bij expiratie van verlof;

d. wegens onvoorwaardelijken overgang in burgerlijke dienst;

e. wegens het bekend worden van handelingen, die, waren bekend geweest tijdens de benoeming tot officier, die benoem[ing] zouden hebben doen nalaten;

f. in de gevallen, waarin overeenkomstig het reglement op [het] toekennen van pensioen en gagementen aan de Europesche offic[ie]ren en militairen beneden dien rang van de in Nederlandsch-In[die] aanwezige landmagt, en aan hunne weduwen en kinderen het [ont]slag plaats heeft met behoud van aanspraak op pensioen, of m[et] gelijktijdige toekenning van pensoen;

2°. na eene regterlijke veroordeeling, die, ofschoon het ver[lies] van den militairen rang niet uit haren aard ten gevolge hebben[de], nogtans heeft plaats gehad wegens eene handeling, die hem [on]waardig maakt den rang van officier te bekleeden.

3°. wegens gedragingen of daden in het openbaar, of weg[ens] openbare geschriften, waardoor de waardigheid van officiersra[ng], de eerbied voor den persoon des Konings, of voor dien van [zij]nen vertegenwoordiger in Nederlandsch-Indie, de grondwettige [in]stellingen van het rijk, de regerings-beginselen van de kolon[ien] en bezittingen van het rijk, in andere werelddeelen, of de krij[gs]tucht bepaaldelijk worden aangerand;

4°. in de gevallen, voorzien in de art. 45, 46 en 47 van h[et] reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie;

5. wegens deelneming aan vereenigingen en vergaderingen, v[er]meld in art. III van het sub 4°. vermelde reglement.

6°. wegens overtreding der verordeningen tot handhaving v[an] het eigendomsregt van den staat, op de gouvernements-archiv[en] in de kolonien en bezittingen van het rijk in andere werelddeel[en];

7°. wegens aanhoudend wangedrag;

8°. wegens opzettelijke en herhaalde ongehoorzaamheid, mish[an]deling van minderen, misbruik maken van gezag, inzonderh[eid] wanneer door de eene of andere dezer handeling stellig nad[eel] aan de dienst of aan personen is toegebragt;

9°. wegens verregaande nalatigheid in het vervullen der op[ge]legde pligten.

10°. wegens het aangaan van schulden, in haren oorsprong b[e]neden de waardigheid van den rang van officier, of wegens [het] aanhoudend maken van schulden, ten gevolge van verkwisting [of] andere vrijwillige handelingen;

11°. wegens het aangaan van een huwelijk, zonder de daart[oe] vereischte toestemming te hebben verkregen.

Art. 31. De bevelhebber der landmagt en de generaal-majo[ors] worden door den Koning ontslagen.

Wanneer de Gouverneur-Generaal, den raad van Nederlandsch-Indie gehoord, oordeelt, dat het ontslag om eene der redenen ve[r]meld in de §§ 2 tot en met 11 van art. 30 behoort plaats te hebb[en], zendt hij zijne daartoe strekkende voordragt met alle ter zake b[e]trekkelijke stukken aan den minister van kolonien, vergezeld v[an] eene schriftelijke verantwoording van den betrokken opper-offici[er], wien tot dat einde de tegen hem bestaande bezwaren word[en] medegedeeld.

De betrokken opper-officier wordt des verkiezende, onder to[e]kenning van vrijen overtogt, door den Gouverneur-Generaal in [de] gelegenheid gesteld, om zich in Nederland te gaan verantwo[or]den.

De Koning verleent of weigert het voorgedragen ontslag.

Wanneer een der voormelde opper-officieren, zich met verlof [in] Nederland bevindende, in de termen mogt vallen, om ter zake ve[r]meld in §§ 2, 3, 7, 8, 9 en 10 van art. 30 uit de dienst te wo[r]den ontslagen, wordt in Nederland een raad van onderzoek o[ver] hem bijeengeroepen, even alsof hij tot de landmagt in Nederla[nd] behoorde, te dien effecte, dat de voor dien raad hier te lande b[e]staande wettelijke verordeningen op hem worden toegepast, behal[ve] het bepaalde sub 2°. van art. 34 der wet van den 28sten Aug[us]tus 1851 (*Staatsblad*, No 128), en met dien verstande, dat de [za]menstelling van den raad van onderzoek door den minister v[an] oorlog niet wordt bevolen dan ten verzoeke van den minister v[an] kolonien, dat de eerstgenoemde minister aan dien van kolonien do[et] geworden het proces-verbaal en de verdere bescheiden, vermeld [in] art. 36 der gemelde wet, en dat de laatstgenoemde minister aa[n] den Koning het verslag en de voorstellen doet, vermeld in art. [..] dier wet, voor zoo veel noodig in verband met de bepalingen v[an] art. 2 van ons besluit van heden No. 70.

Art. 32. Het al dan niet eervol ontslaan van de in Nederlandsch-Indie aanwezige officieren, tot en met den rang van kolonel inge[s]loten, geschiedt door den Gouveneur-Generaal den bevelhebber d[er] landmagt gehoord.

Indien een officier van de in Nederlandsch-Indie aanwezige lan[d]magt zich met verlof in Nederland bevindt, wordt het ontslag do[or] den Koning verleend, den minister van kolonien gehoord.

Art. 33 Het ontslag van officieren, tot en met den rang v[an] kolonel ingesloten, kan, behalve in de gevallen vermeld in de §§ [..] 4, 5, 6, en 11 van art. 30, niet plaats hebben dan op advies v[an] eenen raad van onderzoek in Nederlandsch-Indie.

Van het uitgebragte advies wordt door den gouverneur-genera[al] niet afgeweken, dan ten gunste van den officier over wien het o[n]derzoek heeft plaats gehad.

Art. 34. De raad van onderzoek bestaat uit zeven leden, hou[dt] zijne zittingen te Batavia, en is zamengesteld in verhouding tot de[n] rang van den betrokken officer, in voege als op de bij dit beslu[it] behoorende tabel wordt aangewezen; met dien verstande, dat onde[r] de zeven leden, zooveel mogelijk, zich zullen bevinden drie offici[e]ren van hetzelfde wapen of dienstvak, en drie officieren van gelij[]ken rang, doch van vroegere benoeming dan de beschuldigde.

Bij ontstentenis van een of meer officieren van gelijken rang, doch van vroegere benoeming, wordt door officieren van den naast volgenden hooreren rang daarin voorzien.

De leden van het korps der militaire administratie, en de officieren van het personeel der geneeskundige dienst zijn in de tabel be[]grepen onder de rangen, waaraan zij zijn gelijk gesteld.

Art. 35. Wanneer de voorzitter van den raad van anderzoek [..] generaal-majoor, treedt als zoodanig op de dien rang bekleedende territoriale kommandant op Java.

De verdere militaire leden van den raad zijn officieren in werke[]lijke dienst, wier standplaats is Batavia, en wel de oudsten in rang der officieren, waaruit hij bestaat, of de in ouderdom van rang on[]middelijk op hen volgende, indien leden, die gewraakt of om eenig[e] andere reden in het bijwonen der zittingen verhinderd zijn, moeten worden vervangen.

Art. 36. De leden van den raad van onderzoek, de voorzitter mede gerekend, mogen den officier over wien zal worden geadviseeerd, o[f] dengene van wien de beschuldiging tegen hem is uitgegaan, niet in bloedverwantschap of zwagerschap bestaan, tot den zesden graad ingesloten.

De tot den raad behoorende officieren, die vermeenen mogten in een bijzonder geval zich van het bijwonen der zittingen van den raad te moeten onthouden, moeten de redenen daarvoor, voor zoo veel noodig, door de tusschenkomst van den kommandant der 1ste militaire afdeeling op Java, bepaald opgeven aan den bevelhebber der landmagt, die de al dan niet-geldigheid dier redenen beoordeelt, en naar gelang daarvan van de waarneming van het lidmaatschap al dan niet vrijstelt.

De officier, over wien het onderzoek plaats grijpt, heeft het reg[t] om eenmaal twee der tot den raad behoorende officieren, waartegen hij bezwaren mogt hebben, te wraken, zonder de redenen daarvoor op te geven.

Hij kan de zittingen van den raad bijwonen, en bij de behandeling zijner zaak zich- zelven verdedigen of een anderen officier, mits diens standplaats Batavia is, met zijne verdediging bela[s]ten.

Alle wrakingen moeten geschieden, alvorens het verhoor van de[n] beschuldigde een aanvang heeft genomen.

Even zoo moet de beschuldigde officier vóór dat tijdstip opgeven welk ander officier zijne verdediging op zich neemt, in welk geva[l] die officier bij de zittingen van den raad wordt toegelaten; terw[ijl] indien de beschuldigde of zijn verdediger niet verschijnt, de raad dienonverminderd, met de behandeling der zaak voortgaat.

(Slot volgt.)

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		NAAR
Februarij	25 Engelsch	City of Londen	E. Garduerd	Singapore	18 Febr.	Mauritius
"	— Amerikaansch	Talbot	W. Bingus	Manila	15 "	Sydney
"	— Nederlandsch	Johanna	A. J. Ouwehand	Amsterdam	10 Nov.	Samarang
"	— Fransch	Aigle	E. Carboemel	Nantes	1 "	Hongkong
"	— Zweedsch	Equator	J. Sellberg	Newcastle en Aust.	1 Jan.	Batavia
"	— Amerikaansch	R. B. Forbes	Ballard	Singapore	20 Febr.	Boston

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.		AGENTEN.
Februarij	26 Nederlandsch	schip	Nieuw Holland	L. Tuk	Samarang	26 Febr.	B. Kopersmit & Co.
"	— Zweedsch	"	Equator	T. Sellberg	New-Castle	2 Jan.	J. Cezard & Co.
"	27 Nederlandsch	bark	Petronella Catharina	C. H. van der Veen.	Amsterdam	10 Nov.	C. Bahre en G. Kinder.
"	— Ned. Indisch	stooms.	Banda	G. A. Neije	Soerabaija	22 Febr.	W. Cores de Vries.
"	— Engelsch	brik	J. C. Ross	R. Ballard	Cocos Eiland	16 "	Wilson & Co.
"	28 Ned. Indisch	schoen.	Apie Maas	Lim Tjat Tjoeij	Cheribon	21 Jan.	B. J. Jacobs.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Februarij	26 Nederlandsch	bark	Ardjoeno	J. F. A. Rapp	Samarang en Soerabaija
"	28 "	"	S. van Heel	P. Dietz	Tagal en Pecalongan
"	29 "	schip	Jason	van Buren	Soerabaija
"	— Ned. Indisch	stoomb.	Banda	G. A. Neije	Samarang en Soerabaija
"	— Amerikaansch	schip	Dictator	Zerega	Nederland
"	— Hamburg	"	Mary Ross	J. H. Meijer	Soerabaija en China

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Wilhelmina en Clara	C. Abrahamsz Jr.	Amsterdam	Haager & Schuurman.
"	bark	Catharina Maria*	A. van der Tak	Nederland via Samarang	"
"	schip	Nederland*	P. Hoekstra	Nederland	"
"	bark	Graafstroom*	G. H. Ruhaak	Soerabaija	Maclaine Watson & Co.
"	"	Konink. Ned. Yachtclub*	F. L. Zack	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
"	brik	Bantam	B. G. van der Bolck		"
"	bark	Abel Tasman*	J. B. Rijken		B. Kopersmit & Co.
"	"	A. R. Falck	D. van Duijvenboden	Amsterdam	"
"	"	Sagitta*	Bakker		C. Bahre & G. Kinder.
"	"	Petronella Catharina	C. H. van der Veen		"
"	schip	Medea	J. Lourens		Reijnst en Vinju.
"	"	President van Rijckevorsel	Vermeij		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	bark	Mercator	H. van der Wouden	Samarang	"
"	"	Chritiaan Huijgens	J. van Katwijk	Samarang	"
"	"	Ida Elisabeth	Kramers	Nederland	Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
"	"	Elize Henriette*	P. J. Deterding	Padang	Paine, Stricker & Co.
Ned. Indisch	brik	Atiatool Rachman*	Sech Bafadel	Banka via Cheribon	B. J. Jacobs.
"	"	Ocean*	Giam Liangsoeij		Buijs, Jacobsen & Co.
Engelsch	bark	Menaur*	N. Andrews	Singapore	Martin, Dyce & Co.
"	brik	J. C. Ross*	Ballard	Cocos Eiland	Wilson & Co.
Spaansch	schip	Reina del Oceano*	Sarachaga		Dümmler & Co.
Amerikaansch	bark	Rebecca*	E. Micheuer		C. Bahre & G. Kinder.
Deensch	"	Altona*	Bähr	Nederland	Busing, Schröder & Co.
Zweedsch	schip	Equator*	T. Sellberg		J. Cezard & Co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Pasoeroean.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Februarij	14 Nederlandsch	schip	Doggersbank	P. J. Kerkhoven	Soerabaija
"	— Engelsch	"	Scotia	G. W. Ward	"
"	— Ned. Indisch	stoomb.	Kraton	Karidin	"
"	17 Nederlandsch	schip	Albrecht Beijling	G. Muller	Probolingo
"	— Ned. Indisch	stoomb.	Kraton	Karidin	Soerabaija.
"	18 "	schoen.	Bella	A. N. Rietberg	Madura

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
Februarij	25 Ned. Indisch	stoomb.	Kraton	Karidin	Soerabaija
"	15 Nederlandsch	schip	Deligence	L. Smit	Nederland.
"	21 Ned. Indisch	stoomb	Kraton	Karidin	"
"	— "	schoen.	Krabbe	Mardam	Soerabaija.
"	23 "	"	Bella	A. N. Rietberg	Madura.

In lading liggende schepen te *Pasoeroean.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Twee Anthonijs	C. van Rijn van Alkemade	Soerabaija	Anemaet & Co. Soerabaija
"	"	Eensgezindheid	B. G. Flik	"	"
"	"	Admiraal de Ruiter	B. Koster	Nederland	P. Kervel & Co. "
"	"	Dorgersbank	P. J. Kerkhoven	Soerabaija	
"	"	Albrecht Beijling	G. L. Muller		J. F. van Leeuwen & Co. "

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Feb.	6 Ned.	bark	Metalen Kruis	Zuurdeeg	Batavia
"	— "	"	Graaf Dirk III	Rotgans	"
"	8 N. I.	stooms.	Batavia	Couteron	Samarang
"	10 "	bark	Hab Goan	Thee Tjoe	Riouw
"	— Ned.	"	Cheribon	Coers	Batavia
"	— "	"	Huijdekoper	Blok	"
"	— "	"	Princes Amelia	Groeneveld	Indramaijo
"	— N. I.	"	Mohamat Sah	Bond	Batavia
"	— "	"	Apie Maas	Lim Tjat Tjoeij	"
"	13 "	stooms.	Banda	Neije	"
"	14 "	bark	Baboel Hair	Sech Bahawens	Soerabaija
"	— Ned.	"	Hendriena	Pompe	Samarang
"	16 N. I.	"	Alhamdanie	Sech Alhabasij	Soerabaija
"	27 "	"	Alnoer	Said Habin	Palembang
"	18 "	stooms.	Palembang	Kuller	Samarang

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGV.	NAAR
Feb.	6 N. I.	bark	Atiat Tulmaula	Oewa Moh	Sumanap
"	7 "	"	Singlie	Tio Hong Kim	Riouw
"	8 "	stooms.	Batavia	Couteron	Batavia
"	10 Fransch	bark	Eduard en Julie	Minne	Samarang
"	11 N. I.	"	Pasakan	Tio Setjoe	Pecalong
"	31 "	stooms.	Banda	Neije	Samarang
"	14 Ned.	bark	Graaf Dirk III	Rotgans	Soerabaija
"	15 N. I.	"	Nasrie Madjit	Sech Aboot	Pecalongan
"	16 "	"	Pangerang Moh. Sak.	Bond	Samarang
"	— "	"	Kim Tiang Taij	Kwa Sintji	Riouw
"	17 "	"	Cheribon Packet	Massingham	Borneo
"	— "	"	Apie Maas	Tjat Tjoeij	Muntok
"	— Ned.	"	Princes Amelia	Groeneveld	Singapore
"	18 N. I.	stooms.	Palembang	Kuller	Batavia
"	— "	bark.	Ing Wan	Tan Tjingho	Riouw

Aangekomen schepen te *Indramaijo.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Feb.	7 Russ.	schoen.	Wendech	v. Rittern	Batavia

Vertrokken schepen van *Tagal.*

DATUM	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Jan.	17 N. I.	schip	Sing ie	Tio Hingkiem	Riouw

Aangekomen schepen te *Probolingo.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Feb.	10 N. I.	schoen.	Antilope	Pa Katjoong	Soerabaija
"	— "	brik	Carolina Amelia	Gerhard	Pasoeroean
"	11 "	kruisb.	No. 64	Noog	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Probolingo.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Feb.	10 Ned.	bark	Hendrik Jan	v. d. Meijden	Ned via Banj.
"	11 N. I.	brik	Tala hern. C. Amelia	Gerhard	Bezoekie
"	— "	schoen.	Antilope	Pa Katjoong	Panaroekan

Aangekomen schepen te *Pecalongan.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Feb.	13 N. I.	brik	[illegible]	Tio Setjioe	Cheribon
"	18 "	"	[illegible]	Tan Ingpan	Batavia
"	— "	"	[illegible]	Sech Sehak	Cheribon

Vertrokken schepen van *Pecalongan.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Feb.	13 N. I.	bark	Oeij Sinjo	[illegible]	Batavia
"	17 Ned.	"	Paul Johan	A. Koeij	Ned. via Tag.

Aangekomen schepen te *Banjoewangie.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Feb.	3 Frans.	schip	Alma	Peliecer	Samarang
"	— Ned.	"	Ridderkerk	Teerlink	"
"	4 "	"	Johanna Hendrika	de Weijer	"
"	— "	"	Staatsraad v. d. Houv.	Heijmeriks	"
"	— N. I.	stooms.	Oenarang	van Hulsteijn.	Soerabaija
"	— Ned.	schip	Postiljon	v. d. Poll	"
"	5 Zweed.	"	Antelope	Hattberge	"
"	8 Ned.	"	Batavia	v. d. Straaten	Probolingo
"	9 N. I.	"	Baboel Joesoer	Sech Almaene.	Bali Ampenan

Vertrokken schepen van *Banjoewangie.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Feb.	4 Ned.	schip	Per Aspera ad Astra	Admiraal	Soerabaija
"	— N. I.	stooms.	Oenarang	Hulsteijn	"
"	— Frans.	schip	Alma	Peliecer	Nantes
"	6 Ned.	"	Staatsraad v. der Houv.	Heijmeriks	Rotterdam
"	7 "	"	Ridderkerk	Teerlink	"
"	— "	"	Johanna Hendrika	v. d. Weijden.	Amsterdam
"	— "	"	Postiljon	van de Poll	"
"	— Zweed.	"	Antelope	Hattberge	Zweden

MARKTBERIGT.

VAN DEN 7 JANUARIJ 1860.

te Amsterdam en Rotterdam,

(*Vervolg.*)

Tabak. De handel in Java was in het afgeloopen jaar belangrijk, ofschoon de opinie in het voorjaar gedrukt was, dewijl men aanmerkelijke aanvoeren verwachtte en de groote voorraden van binnengoed soorten, lagere prijzen deden veronderstellen, verbeterde zich echter de stand van dit artikel, naarmate de aanvoeren vermeerderden, zoodat men bij elke nieuw aan de markt gebragte lading, hoogere prijzen zag besteden; vooral de laatste maanden vertoonde zich eene gunstige en willige stemming, voornamentlijk in gespikkelde soorten, waarvoor het buitenland zeer hooge prijzen besteed. De afdoeningen zijn dan ook zeer belangrijk geweest, terwijl de laatst gehoudene veilingen bewijzen, dat voor goede soorten steeds ferme prijzen kunnen worden aangelegd en laat het zich wel aanzien, bij den verminderenden voorraad, dit artikel een gunstig aanzien zal blijven behouden.

Manilla. De gedruktheid der prijzen, welke in het einde van het vorige jaar bestond, verbeterde zich met de aanvang van het voorjaar. Voor de binnegoed soorten vertoonde zich spoedig meerdere vraag, alsook voor goedsoortige Cagajan; door de kleine voorraad verkregen de prijzen een hooger standpunt, later monteerden de prijzen op nieuw, door belangrijke inkoopen op buitenlandsche markten gedaan, welke in vaste en speculant's handen overgingen, waarna de groote behoefte tot inwilliging der gevorderde prijzen deed overgaan. De Cagayan en Capiz soorten bijna opgeruimd en zeer hoog in prijs zijnde, vertoonde zich ook voor de Visayas eene gunstige verandering, veroorzaakt door belangrijke inkoopen in Sa. Yloilo en de daarmede gepaard gaande behoefte aan dekblad. De speculatiën hierin ondernomen schijnen haar doel bereikt te hebben, daar dit artikel in het afgeloopen half jaar zich door eene steeds vooruitgaande prijsverhooging kenmerkte, en de handel in deze Tabak zeer willig en belangrijk was. De Voorraad van alle soorten weinig en geen aanvoeren te verwachten zijnde, laat het zich wel aanzien, dat de prijzen zich vooreerst zullen staande houden.

De aanvoer bestond in 11044 pakk. Java en 500 pakk Manilla te Rotterdam, en 41198 pakk. Java te Amsterdam. Voorraad te Rotterdam op 1 dezer 650 pakk. Java en te Amsterdam 3765 p. Java.

Java **Indigo.** De handel was bij het begin des jaars niet zeer uitgebreid en de stemming voor het artikel flaauw; eenige partijtjes, te zamen ruim 100 kisten vonden tot 10 à 15 c. onder de October-prijzen koopers en hadden later nog eenige afdoeningen, bijna in gelijke verhouding, plaats; het uitbreken van den oorlog deed evenwel alle kooplust ophouden

Java **Cochenille** De voorjaars-veilingen der N. H. M bestonden uit 227 kistjes te Amsterdam, 209 ktjs te Rott. die gemiddeld tot 40 cts. onder de najaars-prijzen van A^o. P^o. verkocht werden; gedurende den zomer had nagenoeg geen handel plaats, uithoofde van den kleinen voorraad.

In het najaar bragt de N. H. M in veiling: te Amsterdam 176 kistjes, te Rotterdam 43 kistjes, welke dooreen 40 cts. boven Mei opbragten.

Voor particulieren werden dit jaar te Amsterdam 17 kistjes aangevoerd,

Voor **Curcuma** was slechts weinig vraag; de 4700 Balen te Rotterdam voorhanden zijn tot de tegenwoordige notering van $f\ 6^1/_2$ niet aan de markt.

Salpeter. De prijzen van Chili hebben veel fluctuatie ondergaan en sluiten merkelijk lager dan bij het begin des jaars. Twee directe ladingen worden afgedaan, als; 3028 balen per Farvel, in October à $f\ 8^3/_4$ en 3269 d^o. per Ida Maria de Raadt, in December à $f\ 8^1/_2$ Eene lading 3538 balen per Rienzi, voor Rotterdam bestemd, verongelukte totaal. In Oost-Indische hadden bij gebrek aan aanvoeren geene omzettingen plaats.

(*Wordt vervolgd.*)

Overzigt der Schipbreuken gedurende het jaar 1859.

Het jaar 1859 was voor de scheepvaart een der ongelukkigste welke in de statistiek in dit opzigt gevonden worden.

De totale verliezen bedroegen in dat jaar 2320.

De maandelijksche verdeeling daarvan was als volgt: Januarij 201; Februarij 182; Maart 166; April 175; Mei 121; Junij 103; Julij 90; Augustus 141; September 154; October 296; November 391; en December 380; Totaal 2320.

Bij Veritas waren op het einde van 1859 ingescheven 29 314 schepen; de algemeene statistiek wijst, in verschillende categoriën verdeeld, over het jaar 1859 de volgende resultaten aan:

MAANDEN.	Aantal verliezen.	Per 100.	Ouderdom der Schepen. Van 1 tot 5 jaren.	Van 5 tot 10 jaren.	Van 10 tot 15 jaren.	15 jar. daarboven.
Januarij	201	0.8	0.6	0.9	1.4	1.9
Februarij	182	0.7	0.5	0.6	0.9	1.2
Maart	166	0.6	0.3	0.4	0.7	1.1
April	175	0.7	0.3	0.3	0.5	0.9
Mei	121	0.5	0.2	0.3	0.5	0.8
Junij	103	0 4	0.1	0.3	0.5	0.8
Julij	90	0.3	0.1	0.2	0.4	0.7
Augustus	141	0.5	0 1	0.2	0.4	0.7
September	154	0.6	0 3	0.3	0.5	0.9
October	296	1.0	0.5	0.6	1.0	1.8
November	391	1.3	0.6	0.7	1.1	1.4
December	300	1.1	0.7	0.8	1.2	1.8
Totaal	2320	8.5	4.3	5.6	9.1	13.5

Van 1821 tot 1859, dus een tijdverloop van 38 jaar, zijn er maar twee jaren (1836 en 1854) die in de categorie van schepen, waarvan geen berigt is ingekomen, zoo ongelukkig waren als 1859. Het getal dezer verliezen bedroeg 165.

Het getal rampen door aanzeiling blijft steeds toenemen. Ook het afgeloopen jaar heeft zijne voorgangers weder overtroffen.

Door brand zijn 112 schepen in 1859 verloren gegaan, en ook dit cijfer overtreft weder ver de voorgaande jaren.

MARKTPRIJZEN.

TE BATAVIA, DEN 28 FEBRUARIJ.

Arak, f 47,50,— zonder transactiën.
Koffij, Java f 35 @ f 35.50,— nominaal
———, Padang, geen voorraad.
Suiker N°. 16 f 16,— geringe voorraad
Jenever A. V. H. bij Reynst en Vinju f 12,— p. kelder, in Consumptie.
Rijst, Indramaijoe met zakken, niet aan de markt.
———, witte Batavia, 1ste kwaliteit, f 145,— @ f 150,— } weinig voorraad.
———, " " 2de kwaliteit, f 135,— @ f 145,— }
———, Carga f 120 @ f 130,—
Wisselkoers op Holland $100^1/_2$ @ 101%, Gouvernement 6/m. pari, Engeland f 11,50,— thans f 11,45,— aangeboden, Singapore f 2,80,— ℔ $ verkoopen China f 2,85. Calcutta f 122,— ℔ 100 Cs. Rs.

TE SAMARANG, DEN 23 FEBRUARIJ.

Koffij, f 34,— oogst opgeruimd.
Suiker N° 16, f 16,25 afgedaan Stoomsuiker.
Indigo, f 3,90,— voor eerste kwaliteit afgedaan.
Koehuiden, f 55 @ f 56,— ℔ kodie.
Buffelhuiden, f 40,— ℔ kodie.
Staart Peper, oogst opgeruimd.
Rijst ordinair wit, f 140 @ 150,— ℔ koijang @ 28 picol. zonder zakken.
" carga " f 115 @ 130,— idem. idem.
Klapper Olie f 25,—
Katjang " f 25,—
Rotting f 9,—
Kadjang Matten, f 8,—
Wisselkoers op Holland pari à $100^1/_2$ pCt.

TE PASOEROEAN, DEN 22 FEBRUARIJ.

Suiker N°. 16 f 16 nominaal
Rijst, (witte) ℔ koyang f 180,—
Id. (carga) " " " 150,—
Olie, (klapper) pic. " 25,—
Id. (katjang) " " 20,—
Wisselkoers pari

Restant Producten in 's lands pakhuizen, den 22 Februarij 1860.
15,111-15 " Koffij oogst 1859.

Den 22 Februarij waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd, uit den oogst van 1859.

DER FABRIEK	Gouv. levering PIC. SUIKER.	vrije beschikking.
Wangoon Redjo,	10,582—39.	5,418—60
Ardjo Sarie,	14,130—.	13,195—45
Ardie Redjo,	16,000—11.	6,998—97
Yoso Wilangoon,	7,789—72.	3,018—13
De Hoop,	12,118—77.	5,274—57
Djacatra Oost,	9,800—.	14,716—01
De Onderneming,	11,050—01.	14,618—21
Wono Redjo,	9,306—.	9,843—93
Kloerahan,	10,304—04.	11,658—87
De Goede Hoop,	6,860—.	5,017—61
Gaijam,	10,998—.	4,738—46
Becassie Oost,	7,884—.	13,124—91
Dankbaarheid,	7,056—.	5,980—04
Soeko Redjo,	7,500—08.	11,286—99
Kawis Redjo,	11,530—57.	5,762—73
Parie Redjo,	3,000—10.	4,166——
Pleret,	10,2[illegible]—03.	5,580—19
Te Zamen	166,176—82 pic. Suiker.	139,390—13
	178,681—27 " Koffij.	

B. De Gouvernements leverantiën van Suiker en Koffij zijn beide afgeloopen.

Lijst der in het Entrepôt aanwezige regalen.

TOT EN MET DEN 23 FEBRUARIJ 1860.

Van Nederland, per Ned. schip *Nederland*, kapt. J. Hoekstra.
1 kistje, gemerkt K. S. A. 3.
Van Nederland, per Ned. schip *Jason*, kapt. van Buren,
1 kist, gemerkt S, No. 1.
Van Nederland, per Ned. schip *Twee Anthonijs*, kapt. van Rijn van Alkemade.
1 blik, gem. F. A. A. Valkenhoff, 1e luit. bij het 5e bat Inf.
1 blik, gem. P. J. T, L. van der Meer, 1e luit. der artillerie.
1 pakje, Idem.
Van Nederland, per Ned, schip *Jacob*, kapt. ....
1 pakje, gem. E. W. C. H.
Van Nederland, per Ned. schip *Friesland*, kapt, ...
1 kistje, gem. A. van Kerkwijk, havenmeester te Makassar.
Van Nederland, per Ned. schip *Desima*, kapt. ....
1 kistje, gem. A, G. J. Wiegerman, zoutverkooppakhuismeester te Palembang
Van Nederland, per Ned. schip *Wilhelmina en Clara*, C. Abrahams Jr.
1 pakje, gem. President Directeur der commissie voor het verbeteren der Oost Indische Zeekaarten.
2 kistjes, gem. W. M. No. 1/2, te Padang W. Maschhaupt.
1 pakje, Idem.
1 kistje, gem. E. Chavannes.
1 " " C. W. W. Mol, geëmpl. bij het dep. van financiën van N. I.
Van Nederland, per Ned, schip *Ardjoeno*, kapt. J. F. A. Rapp.
1 pakje gem. John Young Parapattan.
1 " gem. B. A. K, No. II.
S.
1 kistje E. Chavannes, adres Paine, Stricker & Co.
1 pakje J. F. G. Brumund, ten huize de WelEerw. Heer Adér, predikant te Batavia.

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 25 tot en met den 28 Februarij 1860.

Met het Ned. schip Nieuw Holland, kapt. L. Tuk, Mevr. de Wed. Schultz en 2 kinderen van Samarang.

Met het Ned. Ind. stoomschip Banda, kapt. G. A. Neije, Luit. t/z van Rossem, de hh. dr. Doijer en fam., van Coeverden en fam., van Hogezand, van Gijen, Seifert, Dubbeld, Mevr Bär van Soerabaija en Samarang

Met de Ned. bark Petronella Catharina, kapt. C. H. van der Veen, de heer H. J. Beusekom van Amsterdam

Vertrokken Passagiers van Batavia,

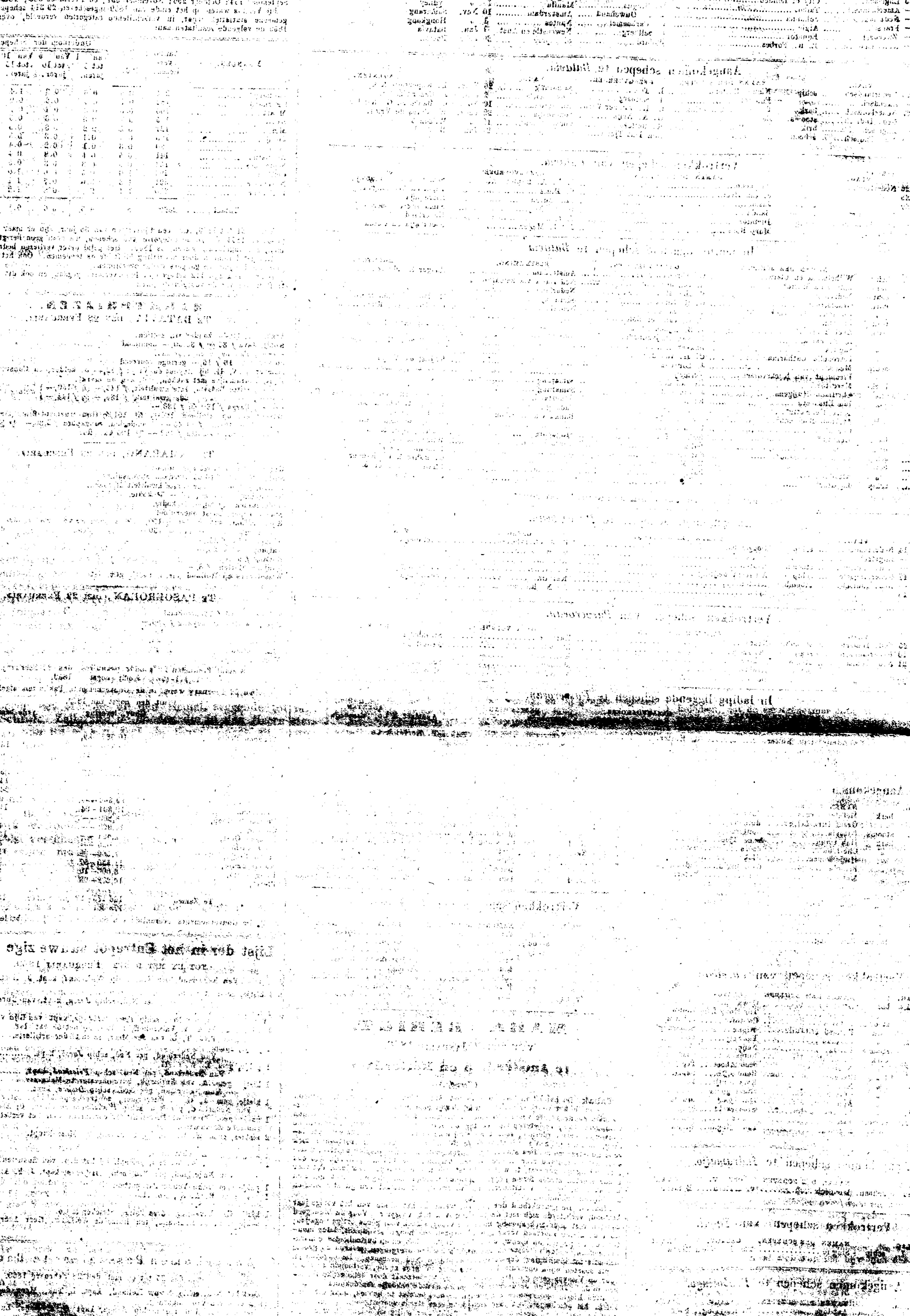
van den 25 tot en met den 26 Februarij 1860.

Met het Ned. Ind. stoomschip Banda, kapitein G. A. Neije, 2e luit. Schmuling, de hh. Boertage, Coblijn, van der Putt, Rauff en zoon, Bloem, Klein van de Poll, echtg en 1 kind, Kinder de Camercq, Harloff, Mr. Bake Tissot, L. Dankmeijer, Twijsel, Kuijp, echtg. en 1 kind, 3 dames Coblijn, Mejufvr. Le en Colet benevens Z. M. troepen naar Soerabaija via Samarang.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk vóór de wet

H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.

Aangekomen schepen te Batavia.

Vertrokken schepen van Batavia.

TE PADANG.

TE SAMARANG.

In lading liggende schepen te Batavia.

Vertrokken schepen van Europa.

Lijst der in het Entrepot aanwezige